

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

Сурэтыр А. Гусевым тырихыгъ.

Роспотребнадзорым АР-мкIэ и ГъэорышIапIэ иколлегие зэхэсыгъоу тыгъуасэ иIагъэм хэлэжыгъ Адыгэ Республикэм и Лышхъхъу ТхьакIушынэ Аслъан. Цыфхэм щыIэкIэшIу яIэным пае мы структурэр республикэм ихэбзэ органхэм ыкIи муниципальнэ образованиехэм зэрадэлажъэрэм ылъэныкъокIэ Иофхэм язытет зыфэдэм, ащкIэ пшъэрылъу къуцухэрэр зэрэзэшIуахышIтхэ шIыкIэхэм, гумэкIыгъохэм, шыкIагъэхэм ядэгъэзыжъын къэзэрэугъоигъэхэр атегушыIагъэх.

Мыщ фэгъэхыгъуэ къэгу-

Коллегием изэхэсыгъу

шыIэгъэ Долэ Ларисэ, ГъэорышIапIэм ипащэ игуадзэ, анахъу ыналэ зытыридагъэр цыфхэм яфитыныгъэхэр къэухъумэгъэнхэм пае 2011-рэ илъэсым зэшIуахын алъэкIыгъэр, джыр уахъгэ анахъу уналэ зытебгъэтын фэе Иофыгъохэр арых. Ащ къыхеубыгъэх республикэм шацэрэ продукциехэр, цыфхэр зэшъорэ псыр шапхъэхэм адымыштэху бэрэ къызэрэхэклирэр, гурыт еджапIэхэм ачIэс кIэлэеджакIохэм шхыныгъохэр

икъу фэдиэу зэралэкIэмыхъэрэр, муниципальнэ образованиехэм, псэупIэхэм санитарнэ шапхъу цыIэхэр зэрамыгъэа-кIэхэрэр, нэмыкIхэри.

— ГумэкIыгъоу, шыкIагъуэу зэшIотхын фаеу тапашхъэ итыр макIэп, — къыIуагъ ТхьакIушынэ Аслъан. — ЗэкIэмэ анахъ шъхьалэр тицIыфхэм ящыIэкIэ-псэукIэ нахышIу шIыгъэныр, ахэм яфитыныгъэхэр къэухъумэгъэнхэр ары. ПсэупIэ, нэбгырэ пэпчъ ягумэ-

кIыгъо зэхэтшIэн, IэпыIэгъу тафэхъун фае.

АР-м и Лышхъхъэ къызэрэ-хигъэшыгъэмкIэ, псэупIэхэм ясанитарнэ зытет нахышIу шIыгъэным пае ащ лыплъэшт ыкIи пшъэдэкIыжъ зыхышIт пашхэр муниципальнэ образованиехэм зэкIэми ащигъэн-фагъ. Ахэм мазэм къыкIоцI зэфэхьысыжхэр зэ ашIыхэзэ, ащ республикэм ипащэ шагъэ-гъозэн фае. Тикъэлэ шъхьалэ иурамхэм хъэ гъорыкIоу шызе-

чъэрэмэ алъэныкъокIи гумэ-кIыгъуабэ къызэрэуцурэр къы-далъыти, ахэр зыщалыгъышIтхэ чIыпIэ хэхыгъэ афагъэпсынэу унашъо зэралыгъэр ТхьакIушынэ Аслъан къыIуагъ. Ащ ишIын пэлухъашт ахыщэр республикэ бюджетым къыха-хышIт.

ПсэупIэ-коммунальнэ фэIо-фашIэхэм яIофыгъохэм къэзэрэуцогъэхэр нэужым атегу-шыIагъэх. Непэ мы лъэны-къомкIэ цыфхэм яфитыны-гъэхэр бэрэ укъуагъэхэ зэрэ-хъурэр къыхагъэшыгъ, ахэр дэгъэзыжыгъэнхэм пае рес-публикэм игъэцкIэкIо хабзэ иорганхэм, прокуратурэм, нэ-мыкI структурэхэм яло зэхэлъу зэдэлэжъэнхэ, УФ-м законода-тельство зыукъорэ гъэIорышIэ-кIо компаниехэм япащэхэм пшъэдэкIыжъ арагъэхын фаеу зэдаштагъ. Иофтхьабзэм хэлэ-жыагъэх федеральнэ инспектор шъхьалэу Лышхъу Адам, АР-м и Прокурорэу Василий Послов-скэр, министрэху Мэрэтыкъо Рустемрэ Хъуажъ Аминэтрэ, къулыкъу ыкIи ведомствэ зэфэшъхьафхэм япащэхэр, нэ-мыкIхэри. Зэхэсыгъор зэри-щагъ ыкIи Иофыгъоу зытегу-шыIагъэхэм еплъыкIэу афы-рилэр къыриIотыкIыгъ Гъэ-IорышIапIэм ипащэу Аджырэ Аслъан.

ТХЪАРКЪОХЪО Адам.

Апэрэ чыгыр ыгъэтIысыгъ

Адыгэ Республикэм и Лышхъхъу ТхьакIушынэ Аслъан Джэдэжэ рай-оным ит псэупIэу Сергиевскэм ты-гъуасэ шыIагъ. ООО-у «Дышгъэ сад» зыфиIорэм ыгъэтIысынэу ригъэжыгъэ мыIэрысэ садым фэгъэхыгъэ Иоф-тхьабзэм ар хэлэжыагъ.

ЫпшъэкIэ зигугъу къыщытшыгъэ организацием игенеральнэ директорэу ЛэупэкIэ Адам къызэриIуагъэмкIэ, мыIэрысэ садым гектари 105-м ехъу ыубытышIт ыкIи чIыпIэу ыIыгъымкIэ республикэмкIэ анахъ инышIт. Чыгъу агъэтIысышIтхэр (мин 340-рэ) Италием къырашыгъэх, а къэралыгъом шагъэ-федэрэ технологиер ары ежъхэми анаIэ зытырадзагъэр. Анахъ гъэшIэ-гъоныр чыгъ пэпчъ ишыкIэгъэ чIы-гъэшIур псым дыхэтэу зэралэIагъэ-хъаштыр ары. Джащ фэдэу гектари 105-рэ хъурэ садыр ошгъум шыухъу-мэгъэным пае ащ ышъхьагъкIэ (ом изытет елътыгъуэу) сеткэ техъо-гъэшт. Иофым фежъэнхэм пае банкым чIыфэу сомэ миллион 200 къыIахыгъ. Чыгъу агъэтIысыхэрэм ятIонэрэ илъэсым мыIэрысэ къапыкIэу ригъэ-жышIт. Ахэр зыщалыгъышIт гъэуцъы-

Iалъэр 2013-рэ илъэсым ащэфынэу агъэнафэ. Продукциер Адыгеим имы-закъоу, Москва, Санкт-Петербург, нэмыкI къалэхэм ащаIуагъэкIышIт. Джырэ уахъгэ мыщ нэбгырэ 50-мэ Иоф шашIэ, нэужым а пчъагъэм джыри хагъэхон гухэлъ яI. ЛэжъапкIэу къа-хырэр сомэ мин 15-м нахъ мэкIэ-шIтэп. Садым фэдэ къытэу зыригъа-жъэкIэ, цыфхэм лэжъапкIэу къахы-шIтхэр ащэгъэ продукциер зыфэдиным елътыгъэшт.

— ХэтэрыкIэхэм ыкIи пкIышхъэ-мышхъэхэм якъэгъэкIын епхыгъэ гумэкIыгъохэр дэгъэзыжыгъэнхэм мы аужырэ илъэсхэм тишъыпкъуэ ты-пыл, — къыIуагъ ТхьакIушынэ Ас-лъан. — МыIэрысэ лъэпкъ зэфэшъ-хьафхэу ыпкIэ республикэм иIагъэхэм якъэгъэкIын къыфэдгъэзэжыным мэ-хъанэшхо зэриIэр цыфхэм къагурыд-гъэIоныр ары пшъэрылъ шъхьалэу мы лъэныкъомкIэ зыфэдгъэуцужырэр. Мыщ фэдэ проектхэр щыIэныгъэм щыпхырышыгъэнхэм мэхъанэшхо зэриIэм шцэ хэлъэп. Ар гъэцкIагъэ хъуным пае тэри амалэу тилэмкIэ пред-принимательхэм IэпыIэгъу тафэхъушIт.

Мыщ фэдэ садхэр илъэсиш хъугъуэ Адыгеим зэрэшагъэтIысхэрэр къы-Iуагъ АР-м мэкъу-мэщымкIэ имини-стрэу Юрий Петровым. Республикэм икIыгъэ лIыкIо купыр Италием зышцэлэ ужым мыщ фэдэ мыIэрысэ лъэпкъхэм якъэгъэкIын ыуж ихъанхэу унашъо ашIыгъ. Ащ пае ахэм опытышхоу алэкIэлъыр, дунэе шапхъэхэм адиштрэ технологиехэр къызфагъэфедагъэх. Министрэм къызэриIуагъэмкIэ, 2013-рэ илъэсым мыщ фэдэ садхэр Мыекъо-пэ районми ащагъэтIысынхэу рахъу-хьагъ. Предпринимательхэу мы Ио-фым пыщагъэхэм агъэтIысыгъэ чыгъ-хэм, нэмыкI Иофыгъохэм апэIуагъэ-хъэгъэ мылкъум щышъу федеральнэ ыкIи республикэ бюджетхэм зы ге-ктарым тельытагъуэу сомэ мини 145-рэ къафызэкIагъэкIожы.

Садым иапэрэ чыгъ игъэтIысын АР-м и Лышхъхъэ хэлэжыагъ, зифо-шIэн езыгъэжыгъэ ООО-у «Дышгъэ сад» зыфиIорэм ипащэхэм, иИофы-шIэхэм гъэхъэгъэшIухэр ашIынхэу, ыпкIэ лыкIотэнхэу афэлъэIуагъ.

(Тикорр.).

БИЛЬЯРД СПОРТЫР

АР-м и Лышхъхъэ и Кубок

Бильярд спортымкIэ Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэ и Кубок къыдэхыгъэным фэгъэ-хыгъэ зэнэкъокъур тыгъуасэ Мыекъуапэ къыщызэIуахыгъ. ЗэхэщакIохэм къызэраIуа-гъэмкIэ, мыгъэрэ Иофтхьабзэм ишIухафтын фондэу агъэнэфагъэр сомэ мин 300 мэхъу.

Бильярд клубэу «Шаровня» зыфиIорэм къыщызэрэуцогъыгъэх Урысыем ишъолъыр зэфэшъхьафхэм къарыкIыгъэ спортсменхэр. Ахэм ахэтых мы спорт лъэпкъымкIэ дуна-им ыкIи Урысыем ячемпионхэр, мастер хъунхэмкIэ кандидатхэр, а джэгукIэр шIу зылъэгъухэрэр.

Ящэнэрэу республикэм шыкIорэ зэнэкъо-къум къэкIолIэгъэ пстэуми къафэгушIуагъ ыкIи шIуфэс гушыIэхэмкIэ закъыфигъэзагъ АР-м Лышхъхъэу ТхьакIушынэ Аслъан. Мыщ фэдэ Иофтхьабзэхэр Адыгеим, Къыблэ феде-ральнэ шъолъырым нахыбэрэ ащызэхэщэ-гъэнхэм, спортым пышгъэ цыфхэм апчъагъэ хэгъэхъогъэным мэхъанэшхо зэриIэр респу-бликэм ипащэу къыIуагъ.

Кубокым икIыдэхын хэлэжыэрэ спортсмен-хэр мэфишым къыкIоцI зэнэкъокъушIтых, нэ-ужым текIоныгъэр ыкIи хагъэунэфыкIырэ чIыпIэхэр къыдэзыхыгъэхэр къэнэфэщтых.

(Тикорр.).

Ассоциацием зичэзыу зэфэс илагъ

Ассоциациеу «Адыгэ Республикэм имуниципальнэ образованиехэм я Совет» зыфиорэм изичэзыу зэфэс мэлыльфэгъум и 17-м Адыгеим шыкыуагъ. А зэфэсым зигугъу къэтшыгъэ Ассоциацием иправление итхьаматэу шыхадзыгъэр Тульскэ къоджэ псэуплэм инароднэ депутатхэм я Совет итхьаматэу Дмитрий Ушаковыр ары. Ащ фэгъэхьыгъэу Адыгэ Республикэм и Комитетэу чыплэ зыгъэорышлэжыным иорганхэм адэлажьэрэм и Тхьаматэу Атэжыхьэ Заурдин Адыгеим и Лышхьэу Тхьаклушынэ Аслъан кыффиотагъ.

Шыгу къэтгъэкыжы: Ассоциациеу «Адыгэ Республикэм имуниципальнэ образованиехэм я Совет» зыфиорэм зызэхашагъэр илъэсх фэдиз хьугъэ, ащ Адыгеим имуниципальнэ образование пстэуи

яфедэхэр къегъэгъунэх, зэрэфэлэкъэу ахэм методическэ Ёпылэгъу арегъэгъоты ыкIи пшъэрылъ шъхьалэр гъэхьагъэ хэлъэу егъэцакIэ — чыплэ зыгъэорышлэжыным республикэм зыщегъэушъомбгъугъэнымкIэ Ёпылэгъу арегъэгъоты.

— Чыплэ зыгъэорышлэжыным ыльэныкыокIэ къралыгъо политикэр гъэхьагъэ хэлъэу пхырышъыгъэным пачкъралыгъо хабзэм иорганхэмрэ чыплэ зыгъэорышлэжыным иорганхэмрэ здырагъаштэу Иоф зэдашлэн фак, — хигъэунэфыкыгъэ Адыгеим и Лышхьэу.

Тхьаклушынэ Аслъан Атэжыхьэ Заурдин ыналэ тырыгъэдзагъэ кIымэфэ ужым республикэм ипсэуплэхэр укъэбзыгъэнхэ зэрэфаем. Муниципальнэ образованиехэм экологием ыльэныкыокIэ языхьаткIэ джы пшъэдэкIыжэ зыхьыштыр

муниципальнэ образованием ипашэ игуадзэхэм ашыщ ары. Республикэм и Лышхьэу мазэ къэс ащ фэдэ Иофхэм афэгъэзагъэхэм зэ нэмылэми аIукизэ зэришлэштыр кылуагъ.

Мы ауужырэ илъэсичым республикэм имуниципальнэ образованиехэм сомэ миллиони 150-рэ зыосэ мэкъумэщ техники 142-у лэжыгъэм иIухыжыны тегъэпсыхьагъэр алэклагъэхьагъ. А техникэр федеральнэ, республикэ бюджетхэм ямылкъукIэ къашэфыгъ.

— Адыгеим игъэцэкIэкIо хабзэ иорганхэм псэуплэхэм, кьалэхэмрэ районхэмрэ ямуниципальнэ образованиехэм тапэки зэпхыныгъэу адыралагъэр лъагъэкIотэшт, зэрафэлэкIэу ахэм Ёпылэгъу арагъэгъотышт, — хигъэунэфыкыгъэ Тхьаклушынэ Аслъан.

Адыгэ Республикэм и Лышхьэу ипресс-кыулыкъу

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъу

Адыгэ Республикэм мылкъум епхыгъэ зэфышытыкIэхэмкIэ и Комитет итхьаматэ игуадзэ ехьылагъ

Адыгэ Республикэм и Законэу 1996-рэ илъэсым чъэпыогъум и 1-м аштагъэу N 24-р зытетэу «Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет ехьылагъ» зыфиорэм ия 13-рэ статья ия 3-рэ Iахъ диштэу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет унашъо ешIы:

1. Мэкъоо Марыет Рэмэзан ыпхьур Адыгэ Республикэм мылкъум епхыгъэ зэфы-

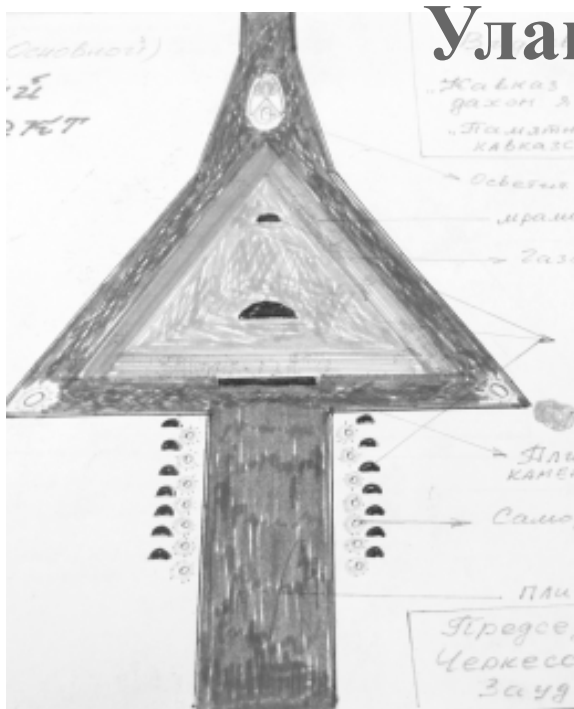
шытыкIэхэмкIэ и Комитет итхьаматэ игуадзэу гъэ-нэфэгъэнэу.

2. ЗыкIэтхэхэрэ мафэм щегъэжьагъэу мы унашъом кIуачIэ иIэ мэхъу.

*Адыгэ Республикэм и Премьер-министр ипшъэрылъхэр зыгъэцакIэу
Алексей ПЕТРУСЕНКО*

къ. Мыекъуапэ, мэлыльфэгъум и 17, 2012-рэ илъэс N 86

Лъэпкъ шIэжъымрэ уахътэмрэ

Улапэ шыффежьагъэх

Тичыгу къаухъумэзэ Урыс-Кавказ заом лыхъужъэу хэклодагъэхэм афэгъэхьыгъэ саугъэтым игъэпсын Улапэ шыффежьагъэх. Апэрэ мыжъор тыгъуасэ къоджэ гупчэм щагъэтыллыгъ.

Улапэ къоджэ псэуплэм ипашэу Куфэнэ Нурыет, тиреспубликэ иобщественнэ движениеу «Адыгэ Хасэм» итхьаматэу Бэгъушъэ Адам, нэмыкIэхэри зэхэхэм кышчыгушылагъэх. ШIэжъ тилэным, ныбжьыкIэхэр патриотхэу плугъэнхэм афэшI саугъэтыр зэрагъэуцурэм мэхъэнэ ин иI. Улапэ шызэхашъгъэ Адыгэ Хасэм итхьаматэу Цышэ Заурдин, республикэ Адыгэ Хасэм ихэсашъхэ хэтэу Тыкъэ Заур, нэмыкIэхэри зэхэщэн Иофыгъохэм чанэу ахэлажьэх.

Саугъэтым мылкъоу пэIухьащтым икъэгъотын зэкIэми здыралофэу алыгъэ. Апэрэ спонсорхэм ашышых Цышэ Борисрэ Лафышъ Русланрэ.

САХИДЭКЪО Нурбий.

Сурэтым итыр: саугъэтэу агъэуцущтым итеплъ.

ТхьамэтакIэ фашIыгъ

АР-м ибзылфыгъэхэм я Союз иправление игъэкIотыгъэ зэхэсыгъо джырэблагъэ илагъ. Ащ хэлэжьагъэх ревизионнэ коммисием хэтхэр, союзым иотделениехэу районхэм ашыIэхэм япашэхэр.

Илъэс пчъагъэхэм къаклоцI бзылфыгъэхэм я Союз пэщэ-

ныгъэ дызезыхьэгъэ Мамый Любэ идунай зэрихьожьыгъэм кыххэкIэу а ИэнатIэр джы зыгъэцэкIэштым игъэнэфэн ары анахьэу зытегушылагъэхэр.

Къралыгъо ыкIи муниципальнэ фэло-фашIэхэр цыфхэм афэгъэцэкIэгъэнымкIэ Гупчэм ипашэу Светлана Дорошенкэр

Союзым итхьаматэу хадзыгъ. Илъэс пчъагъэ хьугъэу бзылфыгъэхэм я Союз илофшIэн Светланэ чанэу хэлажьэ, республикэм ИофшIэнымкIэ ыкIи социальнэ хэхъоныгъэмкIэ иминистрагъ, АР-м и Къралыгъо Совет — Хасэм идепутатыгъ.

ИШЪЫНЭ Сусан.

ПЭКИЭШХО Хьалим Исмахьилэ ыкъу

2012-рэ илъэсым мэлыльфэгъум и 17-м, илъэс 83-м итэу, хьылыгъэу зэсымэджэ нэуж идунай ыхъожьыгъэ партийнэ, профсоюзнэ ыкIи комсомол ИофшIэшхуагъэу, Хэгъэгу зэошхом иветеранэу Пэкиэшхо Хьалимэ.

Ар Шэуджэн районым шыщ къуаджэу Хьатыгъужьыкыуае 1929-рэ илъэсым кышчыхьугъ. Хьалимэ гурыт еджапIэр кымыухьыгъэ Адыгэ педучилищым чIэхьыгъагъ ыкIи 1948-рэ илъэсым диплом плъыжъкIэ ар кыухьыгъ. Ау ащ лыпыгъэу кIэлэгъаджэу Иоф ышIэнэу хьугъэп. Краснодар дэт кIэлэгъэджэ институтым чIэхьагъ, тарихьымкIэ ифакультет щеджагъ. ВЛКСМ-м и Краснодар крайком Иоф шишIэнэу агъэ-кIуагъ. Ау мэээ заулэ нахьыбэрэ ащ цымылэжьагъэу дзэ къулыкъум ашагъ. 1952 — 1954-рэ илъэсхэм Москвскэ дзэ округым къулыкъур шыхьыгъ. Зенитнэ-топ полкым хэтыгъ, взводым ипэщагъ. Дзэм кыыхагъэ-нэжыныгъ, ашъэрэ дзэ-политическэ академием агъэкIонэу зы-Iэ илыгъэхэр кыпылтыгъэх, ау Хьалимэ ащ емызэгъэу, иплалъэ зехым, дзэм кыыхэкIыжыгъ. Офицер ныбжьыкIэр ИэнатIэу зыIутыгъэм аштэжыгъ, комсомолым и Краснодар крайком иинструкторэу агъэнафи, илъэситIо Iутыгъ.

Нэужым Хьалимэ Адыгеим кыгъэгъэжьыгъ. ВЛКСМ-м и Адыгэ хэку комитет пропаган-дэмрэ агитациемеркIэ иотдел пащэ фашIыгъ. Ащ ыуж комсомолым ихэку комитет иятIонэрэ секретарэу, нэужым апэрэ секретарэу 1961-рэ илъэсым нэс Иоф ышIагъ. 1957-рэ илъэсым ныбжьыкIэхэмрэ студентхэмрэ я Дунэ фестивалэу Москва шыкIуагъэм хэлэжьэгъэ адыгэ ныбжьыкIэ делегацием ипэщагъ.

Комсомол ИофшIэныр илъэсыбэрэ зэригъэцэкIагъэр кыдалыгъи, илъэс 31-рэ зыныбжь кIалэр партием и Кошхьэблэ райком иапэрэ секретарэу агъэ-кIуагъ, илъэситIо а пшъэрлыгъыгъэцэкIагъ. Ау а лъэхъаным партийнэ ИофшIэхэр зы ИэнатIэм бэрэ Iуагъэтыштыгъэхэп, зэблахъуштыгъэх. Хьалимэ ИэнатIэ кылуащи, Мыекъуапэ къашэжыгъ, хэкум культурэмкIэ игъэорышлалэ пащэ фашIыгъ. Нэужым икIэрыкIэу партийнэ ИофшIэным хагъэхьажыгъ, КПСС-м ихэку комитет зэхэщэн-партийнэ ИофшIэнымкIэ иотдел ипашэу агъэ-нэфагъ. Илъэс 11 а пшъэрлыгъыгъэцэкIагъ. Ащ кыкIэ-лэыкIуагъ профсоюз ИофшIэныр. Адыгэ хэкусовпрофым итхьаматэу хадзи, а ИэнатIэм илъэс 15 Iутыгъ. Джа илъэсхэр ары Хьалимэ пэщэ ИофшIэнымкIэ Иэпэлэсэныгъэу хэлыр нахь кызышгъэлыгъэуагъэр.

Лэжьакохэм ядепутатхэм яхэку Совет идепутатэу бэрэ кыыхэкIыгъ. Партием ихэку комитет ибюро икандидатыгъ ыкIи хэтыгъ. Краснодар крайм исовпроф ипрезидиуми шышыгъ. А лъэхъаным лэжьакохэм языгъэпсэфынерэ япсауныгъэ гъэ-

пыгъэжыныр профсоюзхэр инэу лыплъэщтыгъэх. Мыекъопэ районым рашIыхьэгъэ санаторий-профилакториехэу «Лэгъо-Накъ», «Кавказ», «Мэз пшыс», «Автомобилист» зыфиохэрэм ягъэпсын профсоюзхэм янэплэгъэу рагъэкIыштыгъэп. Ахэм яшIын профсоюз ахьщэри хэхьэщтыгъэ. Санаториехэм язакъоп, самбо ыкIи дзюдо бэнэ-нымкIэ Мыекъуапэ еджапIэхэр кышчыгъэхьыгъэнхэм ыкIи ахэм Иоф ягъэшIэгъэным профсоюзым иахьыгъ хэлыгъ. Адыгеим ифутбол команди профсоюзым инэплэгъэу ренэу итыгъ. А пстэуэ ышъхьэкIэ Хьалимэ ыналэ ате-тыгъ.

Партием, комсомолым, профсоюзхэм ИофшIэныбэу ащигъэ-цэкIагъэм, хэгъэгуи ыпашъ-хьэкIэ шIушIагъэу илэхэм, хэкум ис лъэпкъхэм азыфагу къош-ныгъэ-ныбджэгъуныгъэ илы-ным илахьышIоу хишIыхьагъэм апае правительствэ наградахэр Хьалимэ кыффагъэшъошагъэх, орденэу «Знак Почета» зыфиорэм фэдэу шы ыкIи медальхэр илагъэх. Джащ фэдэу «За активную работу в комсомоле», «За активную работу в профсоюзх СССР» зыфиорэ тамыгъэхэр, ВЦСПС-м ишъытхэу тхылъхэр илэх. Хьалимэ СССР-м ипрофсоюзхэм яя 16-рэ, 17-рэ ыкIи 18-рэ зэфэсхэм ахэлэжьагъ.

1991-рэ илъэсым пенсием зэкIом Хьалимэ ветеранхэм я Адыгэ республикэ совет итхьаматэ иапэрэ гуадзэу агъэнафи, 1999-рэ илъэсым нэс Иоф ышIагъ. Ащ ыуж общественнэ пшъэрлыгъ шIыкIэм тетэу ветеранхэм яреспубликэ совет ИофшIэнымкIэ коммисиеу шызэхэ-щагъэм итхьамэтагъ, ветеранхэм яреспубликэ совет ипрезидиум хэтыгъ.

Хьалимэ культурэ инрэ адыгъэгъэшхорэ зыхэлэ цыф шIа-гъохэм ашышыгъ. УIукилэныкIи, гушыIэгъу уфэхьункIи цыф шIэгъуагъ. Иоф дэзышIагъэхэм ар Ишъхьэтэг-пэщэ дэгъоу зэрэ-щытыгъэр къашIэжы. Цыфы-шIугъ. ГукIэгъу хэлыгъ. Иуна-гъокIэ дэгъугъэ. ИкIалэхэр ригъэджагъэх. ИшIуагъэ бэмэ аригъэкIыгъ. Арышъ, ащ фэдэ цыф шIагъор зышIэщтыгъэхэм бэрэ агу къэкIыжыштыгъ. Ау тэ къэтIон тлэжыштыгъ гъэнэфагъ: Тхьэм джэнэт кырет.

Заом, ИофшIэным, УIэшы-гъэ КIуачIэхэм ыкIи хэбзэ-ухъумэкIо органхэм яветеран-хэм я Адыгэ республикэ совет.

БЫЛЫМХЪУНЫР

Япчъагъэ къыхэхъо

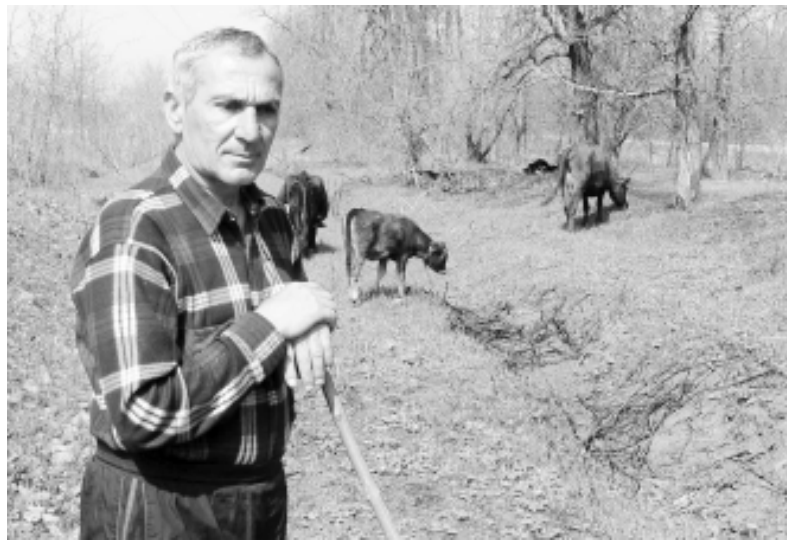
Унэе унэгъо хъызмэтым (ЛПХ-хэм) япчъагъэ илгъэс къэс къыхэхъо. Ахэр яунагъоклэ анахъэу зыпылхэр былым пашгъэхэр, мэлхэр, къохэр ыкIи шагубзыхэр хъугъэнхэр ары.

Кошхъэблэ районым бэмышIэу тызыщэлэм ащ фэдэ Iофым илгъэс заулэ хъугъэу пылхэ лым тыуагъ. Ар IлакъомкIэ Шэуджэн районым игупчэ къуаджэу Хъакурынэхъаблэ шыпсэхэрэ Даурхэм ащыщэу кычIэкIыгъ. Бэшагъэ къэлэ пльышъо зилэ поселкэу Майскэм зыщыпсэурэр. ЫныбжыкIэ пенсием нэси IофшIапIэм зыIокIыжыкI джы зыпылхым фежыагъ.

Асфальт гъогур поселкэм зыщекIуалIэрэм дэжэ бэщ кIыхъэр зылыгъэу чэмхэмрэ шкIэхэмрэ шызыгъэхъухэрэ Даур Мурат Мосэ ыкъом тиупчIэхэр фэтэгъазэх.

— **Мурат, былымхэм яхъун шъуиунагъокIэ бэшагъа шъузыфежыагъэр?**

— Илгъэс 20 фэдиз хъугъэ чэмхэм яхъун тызыпылхыр, — кытфелуатэ зышхъац къэрабэ хъунэу ежъгъэ лIэу бэщ кIыхъэм тегъэклагъэу шытым. — Апэу зы чэм сщэфыгъагъэ. Ащ шкIэу текIыгъэр етIанэ чэмы хъугъэ, джарушгъэу зэлъыкIозэ, пчъагъэр чэммищым нэсыгъ. Марых сичэмхэр, ахэм ягъусэ шкIэ цыкIухэр бэмышIэу кыалфыгъэх. Чэм пчъагъэу тилэм къахэхъони ахэм къахэкIышт.

Ащ пыдзагъэу Мурат кьелуатэ чэмхэм шэу къатырэм уасэу Iахырэм зэрымгъэра-зэрэр. Ягъунэгъу Джэджэ районым шыщ станицэу Дондуковскэм кыкIыхэрэм апч бэнкэ инэу шэ литри 3,5-рэ зэрыфэрэр сомэ 36-кIэ ащэфыш, ащ хашыкIырэ къуаер зыIуагъэ-кыкIэ, фэдэ зыгIу Iахы. Джарушгъэу кIын тезылыагъозэ зинэгъо хъызмэт чэмхэр шызыхъухэрэм фэдэшхо химыхъу шэр ешэ, ар зыщэфырэр хэбаикIы.

— **Шъуишэ фэдэ литришъыр тучанхэм тхъапша зэрашъащэрэр?**

— Литришъыр зэрашъэрэр сомэ 50. Ащ етIани тэ тшэрэ шэм тхъоу хэлъым нахъ макI кы-хэкIырэ. Тыгу клэгъузэ тичэмхэм шэу къахэкIыхэр тэщэ.

Сыд тшIэн, джырэклэ ащ фэшхъаф шыкIэ тилэп.

— **Хэтэ уилэпылэгъухэр?**

— Сишхъэгъус, сикIал, синысэ. Ахэр симыгъусэхэмэ, чэмхэри шкIэхэри сизакъоу сфэлыгъыштхэп. СикIалэ ипшэ-шъэжыиш зыхэкIыгъэхэкIэ, тиунагъокIэ нэгъыри 7 тэхъу.

— **Шэр зэкIэ шъошэ?**

— Нахъыбэр тэщэ. Унагъом исхэм тшхынэу шати, къуай, шхыуи ащ кыхэкIы, ау ахэм бэп апэлухъэрэр.

— **Былымхэм яжъугъэ-шхырэр тыдэ кыишъу-хыра?**

— Былымхэм яIыгъын къэ-зыгъэхъылыгъэхэрэм апэ ит Iус зэфэшхъафхэм якъэгъо-тын, — ащ лъэшэу кыкIегъэ-тхы Мурат. — Гъэтхэпэм шэ-

гъэжыагъэу кIымафэм ос кьесыфэ тичэмхэр джы мары зыхэтхэ уц шхуантIэу поселкэ гъунэхэм къяолIэрэ чIыгъухэм къащыкIыхэрэм ащытэгъэхъух. БылымхъупIэ тэрэз ти-поселкэ ихъанэ-гъунэ шыIэп. Непэ уц шхуантIэм шэхъу емыгъэшхэу чэмым шабэ кытыштэп, Iупхъэ горэхэр фэшIыгъэнхэ фае. ЕгъашIэми адыгэхэм аIо чэмым ыбзэгъу телъыр шэ мэхъоу. Узэгъугъэ Iус зэфэшхъафхэмкIэ бгъэшхэрэ былымыр ары кыо-гугъужыштыри. МэкъупIэ гъэнэфагъэ шымыIэми, мы шъульэгъурэ чIыпIэхэм афэдэхэм, лэжыгъэ хъасэбгъухэм, мээ шьолхыр гъунэхэм уц шхуантIэр ащытыупкIэмэ, дгъэгъузэ кIымафэм тызыфэ-ешт мэкъур тэгъэхъазыри. Ащ гъусэ фэтэшIых фышхъэ лэжыгъэхэм къахэкIырэ фыр-къоу, лэжыгъэ пыдзафэу, комбинированнэ Iусэу тшэфыхэрэр.

— **Былымхэр зыщыпIы-гъынхэ псэолъэ тэрэз уила?**

— Ар упчIэ дэгъоу кьешъу-тыгъ, — еIо Майскэ къоджэ псэупIэм ипашэ игоджэ Батыр-бий Рэщидэу мыщ тыкъэзы-шагъэм. — Мурат иунагъокIэ типоселкэу Майскэм дэт унэхэу фэтэрыбэу зэхэтхэм ащыщ цэпсэу. Мы зыр ары ащ фэдэ унэ исэу былым зыхъоу тилэр. Арыш, Iыгъэ кыхэкIагъэу тэлъыгъ.

— ТызычIэс унэм пэмычы-жъэу чIыпIэ мын къаIысхи,

былымхэр зычIэтыштхэ ыкIи Iусхэр зычIэслъхъащтхэ къа-кыр цыкIухэр шысшIыгъэх, — кьелуатэ Мурат.

— **Унэе унэгъо хъызмэ-тым Мурат фэдэу пылхэу шъуикъоджэ псэупIэ шыпсэхуэрэм къэралы-гъор къадэлэпыла? — те-упчIы Батырбий Рэ-щидэ.**

— ИкIыгъэ илгъэсым Iус зэфэшхъафхэм ягъэхъазырын пIаугъэхъанэу республикэм мэкъу-мэщымкIэ и Министер-ствэ шэ кызыкIахырэ чэм пэпчэ сомэ 1700-рэ къариты-гъагъ, мы илгъэсым джырэклэ ащ фэдэ шыIэгъоп, — еIо Рэщидэ. — Мыгъи ащ фэдэ Iэпы-Iэгъу къаIэкIэхъаным тыщэ-гугъы.

— **Мурат, ветеринар Iофхэр хэтэ пфызэшIо-зыхыхэрэр?**

— Лъэшэу тигъэраэу типо-селкэклэ тил ветеринар врач дэгъу дэдэ, ар Хъапэкъэ Ну-рыет. Тыкызэреджагъэм лъы-пытэу къэсыш, тибылымхэр еуплэкIух. Мары бэмышIэу сичэмхэм вакцинэ ахилъхъагъ. Уз горэ къауалIэми егъэхъу-жыых. Хъупхъэ дэд.

КытфилIогагъэхэмкIэ тызэ-ригъэрэзагъэр етIэш, ибы-лымхэм япчъагъэ хэхъонэу, Iус дэгъоу ищыкIагъэр игъом кызылэжыгъэхъаным иаамлэ ренэу илэнэу, ищэ нахъ осэшIу кIыхынэу тыфэлъаIош, Мурат тыкыгъокIыжы.

ЛIЭХЪУСЭЖЪ
Хъаджэсэртбий.

Сурэтым итхэр: **Даур Муратрэ ибылымхэм ащыщ-хэмрэ.**

ПСАУНЫГЪ

ЗэхъокIыныгъэ джыри фэхъугъ

ЗыфатIорэр IофшIапIэм Iу-тэу сымаджэ хъугъэм охътэ гъэнэфагъэм кыкIоцI Iоф-шIэн зэрымилъэкIыгъэр къэ-зыушыхъатырэ тхылгъэу врачым къыритхыкIырэм (боль-ничнэм) икъэтын шапхъэу пылхэм зэхъокIыныгъэу афэ-хъугъэр ары.

Урысые Федерацием псау-ныгъэр къэухъумэгъэнымкIэ ыкIи социальнэ хэхъоныгъэм-кIэ и Министерствэ зэхъокIы-ныгъэу мыщ фишIыгъэхэр анахъэу зыфэгъэхыгъэхэр Iоф-шIэпIэ заулэхэм ащылажъэхэ-рэр ары («совместители» зы-фаIохэрэр). Джырэ нэс мыхэр сымаджэ хъугъэхэмэ, больнич-нэм дубликат игъусэу къара-тыштыгъ, IофшIэпIитIум (е

нахъыбэми) аратыным фэшI. Ау икIыгъэ илгъэсым кышче-гъэжыагъэу больничнэхэм ате-фэрэ ахъшэм икъэлъытакIи зэблахъугъ. Джы **цыфым илгъэсым кыкIоцI гурыт лэжъапкIэу илэр арэп кызыпкырыкIыхэрэр, сымаджэ ар зышыхъугъэм ыпэкIэ илгъэситIу аштэш, гурыт лэжъапкIэр зыфэди-зыр къалыгът.**

Урысые министерствэм зэхъокIыныгъэу унашгъом фи-шIыгъэхэм къагъэхъылыагъэр IофшIэпIэ зыгIу зэдзыхыхэ-рэм ябольничнэхэм атефэрэ ахъшэр къафэлъытэгъэныр ары. Зэрэщытыгъэм фэдэу по-ликлиникэхэм больничнэхэр къыратхыкIыштых (дубликат-

хэр игъусэхэу), ахэр IофшIапIэхэм аштэ-штых ыкIи цыфым сымаджэу Iоф зэри-мышIэгъэ мафэхэм атефэрэр къыратышт, **мы IофшIапIэхэм ар ыпэкIэ илгъэситIум нахъ мымакIэу ашы-лэжъагъэу шыгътмэ.** IофшIа-пIэр а уахътэм кыкIоцI зэ-блихъугъэмэ, къыратыгъэхы-кIын фаер зы больничнэр ары, ар **ежыркIэ нахъ фэдэу ылыгъэрэм ритышт.**

Бзылфыгъэ зэпкъаджэхэм ыкIи сабий кызыфэхъугъэу мазэ къэс ахъшэ Iэпылэгъу кызыратыхэрэми а шыкIэр ары къазэрафалыгъэщтыр.

Шыпкэ, **2012-рэ илгъэсым бзылфыгъэ зэпкъаджэхэм фитыныгъэ яI ябольничнэхэр къазэрафалыгъэнэу фа-ехэр кыыхахынхэу:** 2011-рэ илгъэсым шыIэгъэ шапхъэхэм атегъу (аужырэ мээ 12-р аштэ-ныш, гурыт лэжъапкIэр зыфэ-дизыр къалыгътэныр) ара, хъа-ми шэпхъаIэхэм атегъу ара.

Джыри зы зэхъокIыныгъэ игугъу кышIыгъэн фае. Ар зыфэгъэхыгъэр мэфэ пчъа-гъэу врачым больничнэр кы-зэритын ылыэкIыштыр ары. **Джырэ нэс врачым мэфэ 30-м нэсэу сымаджэм Iоф ымышIэнэу тхылъ кыри-тын ылыэкIыштыгъэмэ, джы анахъыбэу ар зэрэщи-гъэсын фитыр мэфэ 15. Цыфым етIани унэм исэу еIэзгъэн фаеу шыгътмэ, ар лызыгъэкIотэщтыр врач-хэр зыхэт комиссиер ары.**

Пщыжъхъаблэ иIофыгъохэм атегушчыIагъэх

ШушIэ фондэу «Пщыжъ-хъаблэ» зыфилорэр бэшагъэп зызэхашагъэр. Ащ иIофшIэн лъегъэклауатэ ыкIи къуаджэм игумэкIыгъо шхъаIэхэр дэгъэ-зыжыгъэнхэм пае муниципаль-нэ образованиеу «Шэуджэн рай-он» зыфилорэм иадминистрации джырэблагъэ зэIукIэгъу шы-зэхашагъ. Ащ хэлэжыагъэх зэIа-шIэрэ шIэныгъэлэжъэу, общест-веннэ IофшIэшхоу, Пщыжъ-хъаблэ ицIыф гъэшIуагъэу Бэ-джэнэ Мурат, район админист-рацием ипашэ иIэнатIэ зыгъэцэ-рIэрэ Мэрэтыкыо Аслъан, Уры-сыем и МЧС и ГъэлорышIэпIэ шхъаIэу АР-м шыIэм ипашэ игуадзэу Игорь Дородоновыр, фондым ипашэу Аулэ Аскэр, Пщыжъхъаблэ инахъыжхэр.

Илгъэс зэкIэIыкIохэм къуа-джэр зыгъэгумэкIэу, ау зэшIохы-гъэ мыхъурэ псыишъыныр анахъ шхъаIэу зытегушчыIагъэхэм ащыш. Артезиан псы кычIэ-щыпIэр зэрагъэпсыштыр ыкIи ар къуаджэм зэрэщызэбгы-рашъыштыр АР-м и Лышхъэ иунашгъокIэ федеральнэ про-граммэу «Къуаджэм исоциальнэ хэхъоныгъ» зыфилорэм хагъэу-цуагъ. ЗэрэрахъухыгъэмкIэ, мы илгъэсым ыкIэхэм анэс а Iофыр гъэцэклагъэ хъунэу ары.

Джащ фэдэу нэмыкI социаль-

нэ Iофыгъохэу Пщыжъхъаблэ илэхэм ягугъу къащIыгъ. Ныб-жыкIэхэр зэкIолэнхэ, языгъэ-псэфыгъо уахътэ зышагъэклон альэкIын закъоу къуаджэм дэтыр культурэм и Ун. Ащ ышхъэ кы-кIэхы, кьедэхъыным ищынагъо шыI. ИкIыгъэ илгъэсым кьехы-гъэ ошъушхом ар лъэшэу ыгъэ-фыкIуагъ. МышкIэ Адыгейм и МЧС Iэпылэгъу къафэхъунэу кыгъэгугъагъэх. ГъэцкIэжыын-хэм ахэхъащт псэолъапхъэхэр зэкIэ ащ къаIэкигъэхъащтых.

Шынгэгъо дэдэу чылэм кы-пышчылыр псыкыуныр ары, сыда пIомэ псыхъохэу Лабэрэ Фарзэрэ пэблагъэх. Ахэр кызи-ухэкIэ унагъохэм псыр къаIэ-хъэ. Ащ имызакъоу, Лабэ инэкъ-хэр гоухэмэ, кылыкIылауатэзэ, чIыгу гектар 80 фэдиз Iубы-тыгъ, уахътэ тешIэ къэс къуа-джэм нахъ гъунэгъоу къекIуа-лэ. Арыш, псыхъохэм янэкъ-хэр гъэпытэгъэнхэм игъо бэ-шIагъэу хъугъэ.

Урамхэм ягъэнэфынрэ гъогу-хэм ягъэцкIэжыынрэ зэIукIэ-гъум хэлэжыагъэхэр атегушчыIа-гъэх. АщкIэ хэкIыпIэу шыIэхэм аясагъэх.

Iофыгъоу къаIэтыгъэхэр охътэ клэкIым кыкIоцI зэшIахынхэу унашъо зэдашагъ.

ИЭШЫНЭ Сусан.

Теклоныгъэм и Мафэ зыфагъэхъазыры

Теклоныгъэм ия 67-рэ илъэсэу къэблагъэрэм ипэгъоклэу ветеранхэм я Адыгэ республикэ совет Иофыгъо зэфэшхьафхэр зэшлуехых. Мэфэкыр зэрифэшгуашэу хагъэунэфыкыным ехыллэгъэу агъэуцугъэ планым тетэу Иофшлэнхэр зэкълэзкълэх. Ветеранхэм якъэлэ ыкйи ярайон организациехэм япашэхэр, мафэ къэс пюми хъунэу, республикэм иветеранхэм ясовет телефонкълэ кытеохе кычлэхэх. Мэфэкышхоу апэ илгыр заомрэ Иофшлэнхэр яветеранхэмкълэ хъугъэ-шлэгъэ инэу зэрэщытыр ялэубытылэу ахэр зэрагъэрэзэшт амалхэр кыыхахых.

Ветеранхэм яреспубликэ совет джырэблагъэ зехищэгъэ зэ-луклэхэр Теклоныгъэм ия 67-рэ илъэсэу къэблагъэрэм изыфэгъэхъазырын фэгъэхъыгагъэх. Ветеранхэм яреспубликэ совет итхьаматэу Г. В. Бартацуки ахэм къащыгушылагъэхэм кызырэхэгъэщыгъэмкълэ, 1941 — 1945-рэ илъэсхэм шылэгъэ Хэгъэгъу зэошхом тикъэралыгъо теклоныгъэ кышыхидыным икъэкълэплагъэр СССР-м шыпсэурэ цыфлэпкэ зэфэшхьафхэм азыфагу зэблэгъэныгъэ-зэкъошныгъэ пытэ зэрилгыгъэр ары.

Ар кыдылгытэзэ, ветеранхэм яреспубликэ совет инэу ыналэ атырегъэты ныбжьыкълэхэр яхэгъэгъу шлу алэгъоу плугъэнхэм. Илъэс заулэ хъугъэу ветеранхэм ясовет шызэхэщэгъэ лектор купым «Оптимист» зыцлэ хорыр игъусэу республикэм ирайон гупчэхэм, чылэхэм, станицэхэм «ллы-

хъужныгъэм иурокахэр» ащызэхешэх. Джы илъэс фэдиз хъугъэу ащ «Урок военной истории» ыцлэу непэ кызынэсыгъэм районхэм алэлэсых. Джырэблагъэ Мыекълэпэ гурыт еджаплэу N 11-м, Тэхьутэмыкълэе районхэмкълэ Шынджые гурыт еджаплэм, нэмыкълэхэм иурокахэр ащатыгъэх, Хэгъэгъу зэошхом ишгыпкъаплэ еджа-кълэхэм къафалотат. Джащ фэдэу Мыекълэпэ дэт шыгъэчаплэм «ллыхъужныгъэм иуроку» дзэкълэлхэр, дзэ техникэр зыхэлэжыагъэхэу шылагъэр гъэшлэгъонэу кълугъэ. Мыщ къэкълэлэгъагъэх районхэмкълэ кълэлтлугъэ къарыкълэу кълэлэджакълэхэу я 10 — 11-рэ классхэм ащеджэхэрэр, кълэлэгъаджэхэр, ветеранхэм якъэлэ ыкйи район организациехэм ятхьаматэхэр, республикэм ипашэхэм ащышхэр, военкоматым, дзэ гарнизоным якъулыкъушлэхэр.

Ветеранхэм яреспубликэ совет сыдыгъокълэ ныбжьыкълэхэм яплунрэ ялэжынырэ мэхьанэ ин аритыгъэ кълэхы. Непэрэ лъэхъанэу тызыхэттым ахэр уинэплэгъу ибгъэкълэнэу амал илэп. Хъункълэным, укълэным, нэмыкълэ бзэджэшлагъэхэм афэгъэхъыгъэ кълэтынхэу телевидениемкълэ къагъэлэагъэхэрэм ныбжьыкълэхэр дахьыхых, плуныгъэ Иофшлэнхэр къагъэхъылэ. Тикъэралыгъо итарихъ зэпырыгъэзагъэу телевизорым загъорэ къегъэлэагъо. Ащ фэдэхэм хэлшыкълэу дзэ-патриотическэ плуныгъэм имэхъанэ кырагъэлэыхы. Шыпкъэ, республикэм иныбжьыкълэхэм яна-

хъыбэр ятэжхэм ягъогу зафэхэм атемытхэу плон плэкълэ-штэп. Еджэх, мэлэжэх, хэгъэгъум фэдэ кызырэфэхышхым пылтых, ящытху арагъало. Гушылэ дэхабэ къеплолэн плэкълэшт ветеранхэм я Тэхьутэмыкълэе район организациеу Хэгъэгъу зэошхом хэлэжыагъэу Алексей Черник зипашэм. Мы районхэм ит пэублэ организациехэм шэн дэгъоу ахэлгыр заом хэтгыгъэхэр янэплэгъу зэрэрамыгъэкълэхэрэр ыкйи гурыт еджаплэхэр зэрякълэпэхэр ары. Гушылэм пае, джырэблагъэ дзэ-тарихъ эстафетэу Шынджые гурыт еджаплэм шылагъэм В. Черник ветеран куп игъусэу чанэу хэлэжыагъ, кышыхыгушылагъ. Къэблэгъэрэ мэфэкълэ иным имэхъанэ зыфэдэм джыри зэ еджакълэхэр шигъэгъозагъэх.

Ветеранхэм я Теуцожэ, Шэуджэн, Кошхъэблэ, Мыекълэпэ район организациехэу Ю. Нэмытлэктор, К. Ацумыжы, А. Хъутыр ыкйи С. Егъошынэр зитхьаматэхэм Теклоныгъэм имэфэкълэшхо изыфэгъэхъазырынкълэ зэхэгъэуцогъэ планым кышыхидыным атегъэпсыкълэу ялофшлэн ыпэкълэ лъагъэкълэу. Хэгъэгъу зэошхом хэлэжыагъэхэм яспискэ икълэрыкълэу хэлплыхъажых. Псаоу, зеклон зыгъэкълэу ахэтхэр, сымаджэхэр учет ашлэгъахэх. Шухъафтынэу аратын фаехэр агъэнэфэгъахэх. Адыгъкълэ иветеранхэм яорганизациеу итхьаматэу М. Джэндарым заор зыпэкълэжыгъэ ветеранхэу ялэхэм дахэ зэрафэшгуашэр зымафи зышхыгъэгъушхэрэп. Сы-

маджэу ахэтхэм игъом алэлэсы, зеклон зыгъэкълэхэрэм иыналэ атырегъэты. Яшлэхъафтынхэр афагъэнэфэгъахэх. Къэлэ администрациеу ипашэ мэфэкълэ мафэм ригъэблэгъэштхэ фронт овикхэри Адыгэ Республикэм и Лышхъэ ыкълэжыгъэхэм ахэтхэштхэри агъэнэфэгъахэх.

Теклоныгъэм и Мафэ ипэгъокълэу ветеранхэм я Красногвардейскэ район организациеу Иофтхъабзэу зэрихэрэр макълэп. Мыщ итхьаматэу М. Зайцевыр мыпшыжыу нахьыжхэм ялоф пылэ. Лъэпкэ зэфэшхьафэу районхэм шыпсэухэрэр зэгурылэхэу, зэлыкълэхэу шытыным ренэу лъэлплэ. Зы тхьамафэ кыыхэкълэрып Хэгъэгъу зэошхом хэтгыгъэхэу районхэм исхэм залуимыгъакълэу. Мы районхэм иветеранхэм яорганизациеу ягъунэгъу Лэбэпэ районхэм шызэхэщэгъэ организациеу зэпхыныгъэ дырилэзэ кырыкълэ. Жъоныгуакълэм кыыхэфэрэ мэфэкълэхэр зэрэхэгъэунэфыкълэшттым зэдэгупшысэх. Красногвардейскэ районхэм иветеран

организациеу Теклоныгъэм имэфэкълэ фэхъазыр. Джа дэдэр къеплолэн плэкълэшт ветеранхэм я Джэдджэ район организациеу.

Адыгеим ит ветеран организациехэм анахь ин къалэу Мыекълэпэ шызэхэщэгъэр. Мыщ иветеранхэу Хэгъэгъу зэошхом хэлэжыагъэхэр бэ мэхъух, ахэм сымаджэхэри зеклон зыгъэкълэштхэри ахэтых. Непэ къалэм адыгэ фронтвикхэу нэгыриплш нахьыбэ дэсыжыэп. Мы ветеран организациери жъоныгуакълэм и 9-м шылэшт гушлэгъо зэхэхэм фэхъазыр.

ШЫМЫГЪЭХЪУ Мурат.
Ветеранхэм я Адыгэ республикэ совет ипрессекретарь.

Я XIX-рэ ллэшлэгъум шылэгъэ Кавказ заор зауhyгъэр илъэси 148-рэ зэрэхъурэмрэ мы заом хэкълэдагъэхэм яшъыгъо-шлэжъ Мафэрэ афэгъэхъыгъэ Иофтхъабзэхэу республикэм шызэрахъашхэр

**Мэлылфэгъу —
жъоныгъокълэ мазэхэм**

Кавказ заом фэгъэхъыгъэ сочинение анахь дэгъухэм якъыхэхынкълэ Адыгэ Республикэм иучреждениехэу гурыт гъэсэнэгъэ зышарагъэгъотыхэрэм зэнэкъокълэхэр ащыкълэштых.

жъоныгъуакълэм

«Лэнэ хъураеу» «Кавказ заор: адыгэ лъэпкъым илофыгъо-хэр» зыфиорэр Адыгэ къэралыгъо университетым шызэхэщэгъэ.

«Лэнэ хъураеу» «Адыгэхэм ятарихъ гъогу» зыфиорэр МКбТУ-м шыкълэшт.

Тхылъ къэгъэлэзгъонэу «Давно не пахнут порохом ущелья» зыфиорэр Адыгэ Республикэм и Лъэпкъ библиотекэ кышыхыгъэуахышт.

Тхылъ къэгъэлэзгъонэу «Историческая память — великая сила» зыфиорэр ныбжьыкълэхэм я Адыгэ республикэ библиотекэ кышыхыгъэуахышт.

Фильмэу «Черкесия» зыфиорэр ныбжьыкълэхэм я Адыгэ республикэ библиотекэ шеплъышхы ыкйи ныбжьыкълэхэмрэ студентхэмрэ ащ шытегушылэштых.

Тхылъ къэгъэлэзгъонхэр тхылъеджэхэм, кълэлэджакълэхэм ыкйи нэмыкълэхэм апае Иофтхъабзэхэр Адыгэ Республикэм имуниципальнэ библиотекэхэм ащызэхэщэгъэштых.

Я XIX-рэ ллэшлэгъум шы-лэгъэ Кавказ заом иллыхъужхэр агу кызыщагъэкълэжышхышт шлэжъ зэхэхэр Красногвардейскэ районхэм лъэпкъ кул-

турэмкълэ ирайон Гупчэ шы-кълэшт.

**жъоныгъуакълэм
и 3 — 21-м**

Я XIX-рэ ллэшлэгъум шы-лэгъэ Кавказ заом хэкълэдагъэхэм яшъыгъо-шлэжъ Мафэ фэгъэхъыгъэ Иофтхъабзэхэр:

— *урок шъхъыхыгъэхэр;*
— *классхэм ащызэхамышхэр Иофтхъабзэхэр;*
— *рефератхэм якъэгъэ-шыхыкълэжышхы;*
— *зэнэкъокълэу зэфэшхьафхэр гурыт, гурыт профессиональнэ ыкйи ашхэрэ гъэсэнэгъэ языгъэгъотырэ учредениехэм ащызэхэщэгъэштых.*

жъоныгъуакълэм и 17-м

Кавказ заом илофыгъохэмкълэ *«Лэнэ хъураеу»* гуманитар

ушэтынхэм апылэ Адыгэ республикэ институтым шыкълэшт.

**жъоныгъуакълэм и 18-м,
и 21-м, и 22-м**

Кавказ заом хэкълэдагъэхэр агу кызыщагъэкълэжышхы Мафэм ехъулэу *лекциехэм* Адыгэ Республикэм и Лъэпкъ музей кышыхыджэштых.

жъоныгъуакълэм и 18-м

Я XIX-рэ ллэшлэгъум шы-лэгъэ Кавказ заом иллыхъужхэр агу кызыщагъэкълэжышхышт шлэжъ зэхэхэр Кошхъэблэ районхэмкълэ къуаджэу Блащэпсынэ шыкълэшт.

жъоныгъуакълэм и 21-м

Я XIX-рэ ллэшлэгъум шы-лэгъэ Кавказ заом хэкълэдагъэ-

хэм яшъыгъо-шлэжъ Мафэ фэгъэхъыгъэ митинг Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо филармоние дэжъ шыкълэшт.

Я XIX-рэ ллэшлэгъум шы-лэгъэ Кавказ заом хэкълэдагъэхэр агу кызыщагъэкълэжышхы Мафэм фэгъэхъыгъэ митинг Адыгъкълэ шыкълэшт.

Я XIX-рэ ллэшлэгъум шы-лэгъэ Кавказ заом иллыхъужхэр агу кызыщагъэкълэжышхышт шлэжъ зэхэхэр Шэуджэн районхэм лъэпкъ культурэмкълэ ирайон Гупчэ шыкълэшт.

Къуаджэу Пэнэжыкълэе имемориальнэ комплекс къэгъагъэхэр кълэпыралхъащхышхы ыкйи митинг шызэхэщэгъэшт.

Я XIX-рэ ллэшлэгъум шы-лэгъэ Кавказ заом хэкълэдагъэхэм яшъыгъо-шлэжъ Мафэ фэгъэхъыгъэ митинг къуаджэу Тэхьутэмыкълэуе ипарк шы-кълэшт.

РЕДАКЦИЕМ КЪАТХЫРЭ ПИСЬМЭХЭР

Лъэпкъэу тыкъэнэным фэшI

Тилъэпкъ гъэзетэу «Адыгэ макъэр» кызылпштэкIэ, Алахьталэм шыкур фэошIы. Къэралыгъо 50-м ехъумэ ипхъыхъэ-итэкъоу адыгэхэр арыс хъугъэми, тыбзэ кызытэнагъ. Тыбзэ бай, Алахьым чIыпIэ дахи кы-типсыгъ, мамырныгъэ ти-республикэ ил. Ау хъукъо-ныгъэ инэу тишIырэр тидин икъоу зэрэтымилэжыырэр ары.

Тэ, адыгэхэм, тыбыслъы-мэнэу зытэлъытэжы, ау нэхъыгъом илэхъан Iалъ-мэкъ горэхэр сэдакъэу зэрэ-гощыхэрэмкIэ тыбыслъымэ-ныгъэ итэгъэкъу. Ар тэрэ-зэп. Непэ уидин улэжыицт-мэ, амалышIухэр къэралы-гъом кытеты, ишIуагъи мымакIэу кытэгъэкIы. Мары Урысые Федерацием и Президенти, Премьер-ми-нистрэми чыристан мэфэ-кIэу «Рождество» зыфалор-рэр чылысым зэрэцагъэ-кIуагъэр телевидениемкIэ бэрэ къагъэлэгъуагъ. Ац кыкIыгъэр шъхадж идин ылэжыын зэрэфитыр ары.

«Адыгэ макъэр» тины-дэльфыбзэкIэ кыдэкIыгъэ гъэзет закъоу тил. Арэу зы-

хъукIэ, тисабыйхэр, тиныб-жыкIэхэр тхъашилошхъуны-гъэ яIэу тпIунхэмкIэ а гъэзе-тыр IэпылэгъушIу кызфэд-гъэхъун, ацкIэ таяушъын фае. ЦIыф гъэсагъэу, тхаклоу тилэхэм тидунай идэхагъэ гъэзетым кыицыралотыкIы, ау ахэр зэкIэ къэзыгъэшилыгъэ Алахьталэм игугъу зэрамы-шIыгъэм пае гъэзетеджэхэм агухэм икъоу ар анэсырэн.

Тиреспубликэ цIыф лъэпкъэу исхэм тэ, адыгэхэм, азыпланэ тыхъурэн. ЕтIани тилъыфы-шъхъэ хэкIы нахь, хахъорэн. ТиныбжыкIэхэр аркыым, наркотикхэм яклодылэх. Ти-адыгэ хабзэу лIэшIэгъухэм дахэкIэ зигугъу ашIыгъэр тиллоклады, тIэкIэзы. Нэхъой зилэ цIыфхэр тимакI, мыл-кумрэ нэшIошIыгъэмрэ тыда-хыкы. ГумэкIыгъоу тилэр бэ, ахэм альапсэр ислъам диным еплъыкIэу фытилэр ары. Зэ-кIэми кыдгъурылон фае «джырэ нэс мыхъун Iаджи сшагъэ, джы мэцигъым сы-

клоу езгъажьэмэ, цIыфхэм сьд кысалоллэн?» нIо зэ-рэмыхъуцтыр, дин гъогум тыхъагъэр мыскъарэ пилы-ныр зэрэгунахышхор. Алахь-талэр гулэгъушI, сьд фэдэ хъукъоныгъэ пилыгъэми, уклэгъожьэу къэбгъазэмэ, кыпфигъэгъуцт. «Сыадыг» зылорэмэ зэкIэми сышъо-джэ: тызэрыгушхорэ ады-гэ хэбзэ-зэхъыкIэу чIэты-нэрэр къэтэжъыгъэштэхъ, дин гъогу занкIэу тинахь-ыжъхэр зытетыгъэм тыте-жъыгъэхъажь, тиныдэль-фыбзи тырыжъыгъэгъуцт. Армырмэ, хабзи бзылхы зымылэгъэу, лъэпкъышхо-хэм ахэкIухъэгъэ цIыф лъэпкъ макIэм ащыц ты-зэрэхъуцтыр гъэнэфагъэ.

Алахьталэм селъэу дуна-ир мамырынэу, зао зыцы-клорэм щигъэуцунэу, пса-уныгъэ пытэ кызыриты-цтхэм, ыгъэбзэгъоцтхэм ащыц тишIынэу, ныбжы-кIэхэр насынышIохэу, бэ-гъашилэхэу, адыгэм ищытхъу аригъэлэтынуэ.

**Хъаджэу, Имамэу
ЕШЭКЪО Амурбий.**
Мыкыуапэ.

КIуачIэ имыIэу щытэп, ау...

Амурбий итхыгъэ нэлуасэ зызыфэтэшIым, ар зэрэпсау кыхъэтымхъутэу, кызытегу-щыIэрэм кIэкIэу игугъу гъэ-зетым кыицытшIынэу, Iофы-гъоу кыицытхэрэм гъэзет-еджэхэр нэлуасэ афэтшIыхэ-мэ хъунэу итхъухъэгъагъ. Ау ащ ыуж Имамэу редакцием гушIыгъу тызыщыфэхъум, унагъо горэм икыни бэмы-шIэу зэрэзрихъэгъэ шIыкIэр зытэлэгъум, а тхыгъэр зы-тетым тетэу гъэзетеджэхэм альбидгъэлэсымэ, игупшысэ-хэм, анахъэу гъэзетым фэ-гъэхъыгъэу кытхыхэрэм, еплъыкIэу афытилэр къатIомэ нахъышIоу теплэгъ.

Пстэуми апэу кыхэдгъэ-щы тшIонгъор адыгэхэм яна-хыбэмкIэ диныр, быслъы-мэныгъэр хъадэ фэло-фашIэ-хэм къащыуцоу Амурбий зэрилгытэрэм демыгъэштэн зэрэмылгъэкIыштыр ары. Ау етIани кыдэплъытэн фаеу кытшIошIы илэсипшI пчъагъэхэм диным пIапапчъэу псэугъэхэ, мэщыти зыдамы-лэгъожыгъэ, нэмази зы-шIырэ кызыдэмынэжыгъэ къуаджэхэм (къалэхэр хэгъэ-кIыри) адэсхэм, къадэхъу-хъэгъэ ныбжыкIэхэм зэкIэ-ми диныр непэ къаштэжы-ным, динлэжхэр зэрэклэхъо-псыхэрэм тетэу а гъогум зэ-кIэри техъанхэм ушыгугы-ныр пэсащэу кысшIошIы. Ары, диныр улэжыным фэшI зыпари пэрыохъу хэти фэхъурэн. Ау ащ укыфэ-клоним уахътэ ищыкIагъ, уицIыкIугъом ащ шIошъхъу-

ныгъэ фыуимылагъэмэ. Хэти ежъ ыгукIэ, изэхашIэкIэ ди-ным кыфэкIон фае, нэшIо-шIыгъи шъорышIыгъи хэ-мылгъэу.

Гъэзетым фэгъэхъыгъэу Амурбий кытхы: «ЦIыф гъэ-сагъэу, тхаклоу тилэхэм тиду-най идэхагъэ гъэзетым кы-щыралотыкIы, ау ахэр зэкIэ къэзыгъэшилыгъэ Алахьталэм игугъу зэрамышIыгъэм пае гъэзетеджэхэм агухэм ар икъоу анэсырэн». ШIлэрэн гъэзет-еджэхэм агухэм ар анэсыным, шIу альэгъуным фэшI гъэзе-тым ышIэн фаеу Амурбий кыIорэм лъапсэ илэ-имылэр, ау мыщ дэжым кыицыхъд-гъэщы ыкIи лъытэныгъэ зы-фэтшIырэ тигъэзетеджи ыгу къэдгъэкIыжы тшIонгъу «Адыгэ макъэр» быслъымэн гъэзетэу зэрэщымытыр, свет-скэ къэралыгъоу тызыщыпсэ-урэм ишапхъэхэм арытэу ар кызырэдэкIырэр, зэрэреспу-блэк гъэзетыр. Арэу щытми, зыпари пэрыохъу кытфэмы-хъоу мазэм зэ «Быслъымэн» зыфилорэ нэклубгъор кыххэтэ-уты, дин Iофыгъохэр сыдигъуи ащ кыицытIэтых. А нэклуб-гъом имызакъоу, дин Iофыгъо-хэм афэгъэхъыгъэ къэбары-кIэу тызыщыгъуазэ хъухэрэ-ри мыгужьохэу гъэзетеджэхэм альбидгъэлэсыным тыпылэ. АщкIэ редакцием зыпари кы-тенэу сшIошIырэн.

Амурбий детэгъаштэ ти-адыгэ лъэпкъ ишэн-хэбзэ-зэ-хэтыкIэхэм чIэнагъэ зэрафэ-хъурэмкIэ, ныбжыкIагъ зэ-рэкIодырэмкIэ, мылкъумрэ нэ-

шIошIыгъэмрэ бэхэр зэрэ-дахыкырэмкIэ, тиныдэль-фыбзэ ифэшъуашэм нэсэу зэрэтымыгъэлъапIэрэмкIэ. Ахэм тэри тагъэгумэкIэу тигъэзет нэклубгъохэм бэрэ къащытIэтых а Iофыгъохэр. Ау мыщ пыдзагъэу авто-рым «гумэкIыгъоу тилэр бэ, ахэм альапсэр ислъам ди-ным еплъыкIэу фытилэр ары» зэрилорэм дегъэштэгъуай. Амурбий, мыр сэ сиеплъыкI, кыздэзымыгъэштэни кы-къокIын, сэри сыхъукъонкIи хъун. ШIыпкъэ, гумэкIыгъоу тилэр бэ, ау ахэр зэкIэ ди-ным укыпкырыкIыгъэ зэ-шIопхын плэкIынуэ щыга? Ары сэ кызырэгъурылауагъэ а гушIыгъэр. Диным кIуачIэ иI, ащ щэч хэлъэп, пIуны-гъэмкIи амалышIу, ари хэти кыгъурэIо. Ау гумэкIыгъо пстэуми язэшIохынкIэ а зыр амалэу щытын ылэкIыштытэп сшIошIы. Мы гушIыгъэм авторым нэмыкI мэхъанэ аклоцильхъагъэмэ, тэрэзэу кызыгурымылауагъэмэ, кыт-фигъэгъунэу селъэу.

КIэухым кыххэзгъэщы сшIонгъу Амурбий игумэкI-хэр кызыщырилотыкIыгъэ тхыгъэу кытфигъэхъыгъэм-кIэ тызэрэфэрээр ыкIи ащ фэдэ цIыфхэр нахыбэхэ хъумэ, лъэпкъым инеушIырэ мафи нахышIум ылэны-къокIэ зэхъокIыныгъэшIухэр зэрэфэхъуштыр. Псауныгъэ Тхъэм кыует, Амурбий.

**Лъытэныгъэ
кыпфэзышIэу
ЖАКIЭМЫКЪО Аминэт.**

СЭНЭХЪАТЫМРЭ УАХЪТЭМРЭ

Адыгабзэр зэдгъэшIэнэу амал тил

ШхончыбэшIэ Аминэт Адыгэ къэралыгъэ университетым филоло-гиемкIэ ифакультет шеджэ. Я 4-рэ курсым ис. Адыгабзэм фэгъэхъыгъэ пчыхъэзэхъэхэр мызэу, мытIоу зэ-рицагъэх, зэнэкъокъу зэфэшъаф-хэм ахэлэжыагъ.

— Адыгабзэм изэгъэшIэнрэ игъэ-федэнрэ мэхъанэшхо есэты, — еIо Аминэт. — Тыбзэ тырыгушIэн, зэдгъэшIэн амал тилэным фэшI ти-шIэныгъэлэжхэм Iофышхо ашIагъ, гъогу кыин къакулгъ. Тэ, ныбжы-кIэхэм, ар кыдгъурылозэ, тишэн-ха-бзэхэр, тыбзэ кытэгъухъумэх. Сисэнэ-хъат джары кыхъэхынэу зыкIэхъу-гъэр.

Пшъэшъэ ныбжыкIэм кызыри-лорэмкIэ, кIэлэгъэджэ сэнэхъатыр зэригъэгъотыным тезыгъэгъушIухъа-гъэр янэу Свет. Аминэт универси-тетыр кызынухыкIэ, адыгабзэкIи урысыбзэкIи ригъэдженхэ амал иIэшт. Джырэ уахътэ ишIэныгъэхэм ахэгъахъо. Университетым кызы-чIэхъагъэм кыицегъэжыагъэу кIэлэ-егъаджэу илагъэхэм «тхъаегъэпсэу» арело.

— Адыгабзэм, адыгэ литератур-рэм, адыгэхэм ятарихъ игъэкIоты-гъэу университетым щытагъаши, — еIо Аминэт. — Гурыт еджапIэм Адыгеим итарихъ кыицытфалотагъ, ау мэкIэ дэдагъ ыкIи икъу фэдизэу зэкIэми талыIэсынэу хъугъэп. Унэ-рэкъо Мирэ адыгэхэм ятарихъ дэгъоу

кытфилотагъ. Сызыщымыгъозагъэу бэ сшIагъэр. Адыгэ литературэм исыхъатхэр Хъуажь Нурыет гъэшIэ-гъонэу тфызэхышIагъэх. ХъагIэмыз Мирэ адыгабзэр «кытфилупкIэп-кIыгъ». IэкIыб хэгъэгъухэм ащыпсэ-урэ тилъэпкъэгъухэм адыгэм ышIэ инэу зыгъэIунэу къахэкIыгъэхэм Цэй Беллэ ташегъэгъуазэ. Iофэу зыпыл-хэм тшIогъэшIэгъонэу татэгъушIы.

Аминэт кыдэхъумэ, кIэлэгъа-джэу Iоф ышIэшт. Анахъэу гурыт еджапIэм щыригъэдженхэр нахь кыхъехы. Сабыйхэм Iоф адишIэныр шIогъэшIэгъон. Ау адыгабзэм иегъэ-джэнкIэ сыхъатэу къаратырэр зэрэ-макIэр ыгу кьео. Мы илэсым иIо-ныгъо мазэ адыгабзэмкIэ практикэр икыуаджэу Джамбэчыне шихъышт. КIэлэгъаджэр сыдигъуи еджапIо-хэмкIэ шысэтехыпIэу зэрэщытыр, шIэныгъэ куухэр зэрилэн фаер кы-дилытэхэзэ, ымышIэрэмэ зашегъэ-гъуазэ.

Аминэт дэгъоу зэреджэрэм да-клоу, пчыхъэрэ Iоф ешIэ. Илэсым ехъугъэу шIогъэшIэгъон хъугъэ Iо-фым пылэ. Уахътэ кыхыгъэкIымэ, КIэрэщэ Тембот икълэмыпэ кы-чIэкIыгъэхэу, адыгэхэм ящыIэкIэ-псэулагъэр кызыщиIуатэхэрэр кIе-джыкIыжыкы. Къуаджэм зыкIожь-кIэ, янэжэ блэкIыгъэ лъэхъаным фэ-гъэхъыгъэ кыбархэр кырегъэIуатэх. Спектаклэхэм, концертхэм яплъы.

ДАУТЭ Анжел.

Шъуафэсакъ

Нахыжъхэм яцIыкIугъом зэха-мышIыгъэ шIыкIэлшIур ясабийхэм арагъэгъотымэ ашIонгъу сыдигъуи. КIэ горэ кьэжъэмэ, афашъфы, «сы-фай» аloy Iапэ зыфашIырэр арагъэ-гъоты. Непэ ныбжыкIэхэм сыда ямыIэр? Телефонхэр, компютерхэр, машинэхэр ящыIэныгъэ щыщых. Ащыцэу нахь гъэшIуагъэри кыи-гурылжыгъэрэн. Я 2-рэ классым ис кIэлэцIыкIоу еджапIэм кыицыжы-рэм «навороченнэ» телефоныр ыIы-гъэу зышIошIыжъэу илэгъухэм ахэт. КIэлэцIыкIухэр непэ Интернетым «хэсых», социальнэ сетхэм чэщи мафи ахэкIыхэрэн, а уахътэм ны-ты-хэр рэхъатэу мэхъых.

Илэс 14 — 17 зыныбжэ кIэлэ-еджакIохэр урокхэм ачIэсынхэм ычIыпIэкIэ, кIали пшъашы зэгъу-сэхэу, тутын здэшъохэшъ къогъум щызэхэтых. Зыгорэ япIонэу узегъэ-кIэ, укыаушъхъакулшт. ЕджапIэхэм апэблагъэу псэурэ унагъохэм дэгъоу ашIэ а зигугъу къэсшIырэ гумэкIы-гъор. Ау ны-тыхэм ар яIуи, ясабий нахь хъупхъэрэ гъэсагъэрэ дунаим темытэу алошт.

Телевизоры зыхэбгъанэкIэ, анахь мыхъунэу дунаим шыхъурэр зэкIэ кьегъэлъагъо. УкIахлохэм, те-хаклохэм экраныр яй. Интернетэу чэщи мафи кIэлэцIыкIухэр «зыхэс-хэм» кырахырэр хэти ны-тыхэм ащыцэу зышIэрэр? ЕтIанэ а «ин-тернет шыIаклэр» непэ ахэм тэ та-гъэлэгъу: еджапIэхэм ащызэзох, урокхэм ачIахъэхэрэн, тутын ешхо, мэхъуанэх. КIэлэ закъохэр арымэ арэуштэу зекIохэрэр уезэгъыжы-ны, пшъашъэхэми ахэм ашъхъадафы-жыгъэшь ары Iофыр.

О уисабынкIи, уильфигъэнкIи фит, ау ышъхъэ илъыр, зэгупшысэ-рэр ежъ кыуымылоу пшIэштэп. Ащ пае ицIыкIугъом кыицегъэжыагъэу ар кыицэгъошIэнэу ебгъэсэн фае. ДахэкIэ нахыбэрэ кIэлэцIыкIухэм шъуадэгъушIы, мыулытэу зыгъэгъу-мэкIырэ упчIэхэр кыицыуатыхэзэ ышIынэу ежъугъасэх. Шъуэзмэр-къэу фэдзэ Интернетым зыхъхэрэ сетхэр эжъугъашилэх. Ялэгъухэм ахэт зэхъум зэрыгушIагъэхэм шъу-кIэлупчI. ЯгупшысакIэ, яакыл игъэ-уцун шъоры бэкIэ зэлъытыгъэр.

ШХОНЧЫБЭШIЭ Рузан.

Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэ и Указ

Адыгэ Республикэм и Президент 2009-рэ илъэсым Ионыгъом и 10-м ышыгъэ Указэу N 103-р зытетэу «Сэкъатныгъэ зилэхэм ялофхэмкIэ Советэу Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэ дэжъ щызэхэщэагъэм ехылагъ» зыфиорэм зэхъоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Урысые Федерацием и Правительствэ 2011-рэ илъэсым гъэтхэпэм и 21-м ышлыгъэ унашъоу N 183-р зытетэу «Ветеранхэм ялофхэмкIэ Координационнэ советэу Урысые Федерацием и Правительствэ дэжъ щызэхэщэагъэм ехылагъ» зыфиорэр гъэцэкIэгъэным тегъэпсыхьагъэу **унашъо ешIы:**

1. Сэкъатныгъэ зилэхэм ялофхэмкIэ Советэу Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэ дэжъ щылэм нэмыкIэу — сэкъатныгъэ зилэхэмр ветеранхэмр ялофхэмкIэ Советэу Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэ дэжъ щызэхэщэагъэкIэ ащ еджэгъэнэу.

2. Адыгэ Республикэм и Президент 2009-рэ илъэсым Ионыгъом и 10-м ышыгъэ Указэу N 103-р зытетэу «Сэкъатныгъэ зилэхэм ялофхэмкIэ Советэу Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэ дэжъ щызэхэщэагъэм ехылагъ» зыфиорэм (Адыгэ Республикэм изаконодательствэ зэхэугъоягъэхэр, 2009, N 9, 11; 2011, N 6; 2012, N 2) мыщ фэдэ зэхъоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэу:

1) пэублэм, а 1-рэ, я 2-рэ пунктхэм ахэт гушыIэхэу «сэкъатныгъэ зилэхэмр» зыфиохэрэм ауж гушыIэу «ветеранхэмр» зыфиорэр хэгъэхъожьыгъэнэу;

2) гуадзэу N 1-м:

а) ышхъхъэ хэт гушыIэхэу «сэкъатныгъэ зилэхэмр» зыфиохэрэм ауж гушыIэу «ветеранхэмр» зыфиорэр хэгъэхъожьыгъэнэу;

б) сэкъатныгъэ зилэхэмр ветеранхэмр ялофхэмкIэ Советэу Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэ дэжъ щызэ-

хэщэагъэм хэгъэхъэгъэнхэу:

— Г. В. Барташук, Адыгэ Республикэм заомкIэ, IофшIэнымкIэ, УIэшлыгъэ КIуачIэхэмкIэ ыкIи хэбзэ-ухъумэкIо органхэмкIэ иветеранхэм (пенсионерхэм) яобщественнэ организацие итхьаматэ (зэрэззэгъыхэрэм тетэу);

— Т. Н. Галактионовар, Адыгэ Республикэм IофшIэнымр социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ иминистрэ игуадзэ;

— Дж. Р. Мырзэр, Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм бюджет-финанс, хэбзIахъ политикэмкIэ икомитет итхьаматэ (зэрэззэгъыхэрэм тетэу);

2) гуадзэу N 2-м:

а) ышхъхъэ хэт гушыIэхэу «сэкъатныгъэ зилэхэмр» зыфиохэрэм ауж гушыIэу «ветеранхэмр» зыфиорэр хэгъэхъожьыгъэнэу;

б) а 1-рэ пунктыр мыщ тетэу къэтыгъэнэу:

«1. Сэкъатныгъэ зилэхэмр ветеранхэмр ялофхэмкIэ Советэу Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэ дэжъ щылэр (ыужкIэ Советыр Iтозэ дгъэкIощт) Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэ дэжъ щызэхэщэагъэ советательнэ органэу цыт, ар зыкIызэхэащэагъэр цыфхэр сэкъат мыхъунхэм, сэкъатныгъэ зилэхэм яреабилитацие, программэ, план, Iофтхъэбзэ гъэнэфагъэхэм ягъэцэкIэнкIэ сэкъатныгъэ зилэхэмр ветеранхэмр социальнэ-экономикэ IэпыIэгъу ягъэгъотыгъэным атегъэпсыхьэгъэ къэралыгъо политикэу зэрахъащтымкIэ предложениехэр къэхьыгъэнхэм пай.»;

в) я 3-рэ пунктым:

— иа 1-рэ, ия 5-рэ подпунктхэм ахэт гушыIэхэу «сэкъатныгъэ зилэхэмр» зыфиохэрэм ауж гушыIэу «ветеранхэмр» зыфиорэр хэгъэхъожьыгъэнэу;

— я 2-рэ подпунктыр мыщ тетэу къэтыгъэнэу:

«2) цыфхэр сэкъат мыхъунхэм, сэкъатныгъэ зилэхэм яреабилитацие ыкIи сэкъатныгъэ зилэхэмр ветеранхэмр социальнэ-экономикэ IэпыIэгъу ягъэгъотыгъэным атегъэпсыхьэгъэ къэралыгъо политикэм илъэныкыо шхъаIэхэмкIэ предложениехэр къэхьыгъэнхэр»;

— я 4-рэ подпунктыр мыщ тетэу къэтыгъэнэу:

«4) сэкъатныгъэ зилэхэмр ветеранхэмр социальнэ-экономикэ IэпыIэгъу ягъэгъотыгъэным епхыгъэ IофыгъохэмкIэ шэпхъэ правовой актхэм, цыфхэр сэкъат мыхъунхэм ыкIи сэкъатныгъэ зилэхэм язигъо IофыгъохэмкIэ шэпхъэ правовой актхэм япроектхэр зэхэфыгъэнхэр, джащ фэдэу ищыкIэгъэ предложениехэр къэхьыгъэнхэр»;

3. ЗыкIэтхэхэрэ мафэм щегъэжьагъэу мы Указым кIуачIэ иIэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэу ТХЪАКIУЩЫНЭ Аслъан

къ. Мыекъуапэ,
гъэтхэпэм и 30, 2012-рэ илъэс
N 89

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъу

Щагу псэушхъэхэу зи зылымпылэжьыхэрэр къызэраубытыщтхэ ыкIи зэраIыгыщтхэ ШыкIэм ехылагъ

Адыгэ Республикэм и Законэу 2009-рэ илъэсым бэдзэогъум и 24-м аштагъэу N 279-р зытетэу «Ветеринарием епхыгъэ Iофыгъо заулэхэр Адыгэ Республикэм щызэшIохыгъэнхэм ехылагъ» зыфиорэм диштэу, цыфымр псэушхъэхэмр къяутгэлIэрэ узхэм республикэм исхэр ащыухъумэгъэнхэм тегъэп-

сыхьагъэу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет **унашъо ешIы:**

1. Щагу псэушхъэхэу зи зылымпылэжьыхэрэр къызэраубытыщтхэ ыкIи зэраIыгыщтхэ ШыкIэр гуадзэм диштэу ухэсыгъэнэу.

2. Заштэрэ мафэм щегъэжьагъэу мы унашъом

кIуачIэ иIэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу КЪУМПЫЛ Мурат

къ. Мыекъуапэ,
мэлылфэгъум и 2, 2012-рэ илъэс
N 76

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «Промышленнэ политикэм ехылагъ» зыфиорэм ия 5-рэ статья зэхъоклыныгъэ фэшлыгъэным фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2012-рэ илъэсым гъэтхэпэм и 21-м ыштагъ

А 1-рэ статья. Адыгэ Республикэм и Законэу «Промышленнэ политикэм ехылагъ» зыфиорэм ия 5-рэ статья зэхъоклыныгъэ фэшлыгъэным фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу 2008-рэ илъэсым мэ-заем и 13-м аштагъэу N 150-р зытетэу «Промышленнэ политикэм ехылагъ» зыфиорэм (Адыгэ Республикэм изаконодательствэ зэхэугъоягъэхэр, 2008, N 2) ия 5-рэ статья мыщ тетэу икIэрыкIэу къэтыжыгъэнэу:

«Я 5-рэ статья. Промышленностым хэхъоныгъэ егъэшIыгъэнымкIэ пIэлъэ кIыхъэхэм ателытэгъэ программэхэу гухэлъ гъэнэфагъэ зилэхэр

Промышленностым хэхъоныгъэ егъэшIыгъэнымкIэ пIэлъэ кIыхъэхэм ателытэгъэ программэхэу гухэлъ гъэнэфагъэ зилэхэр Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет еухэсыхъ промышленнэ политикэм иконцепцие диштэу.».

Я 2-рэ статья. Мы Законом кIуачIэ иIэ зыхьурэр

Официальнэу кызыхаутырэ мафэм щегъэжьагъэу мы Законом кIуачIэ иIэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэу ТХЪАКIУЩЫНЭ Аслъан

къ. Мыекъуапэ,
мэлылфэгъум и 2, 2012-рэ илъэс
N 76

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «Урысые Федерацием игражданхэу ренэу Адыгэ Республикэм щыпсэухэу илъэс 14-м кышщегъэжьагъэу илъэс 16-м нэс зыныбжьхэр къэзэрэщэнхэмкIэ шапхъэу щылэхэм яхылагъ» зыфиорэм зэхъоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2012-рэ илъэсым гъэтхэпэм и 21-м ыштагъ

А 1-рэ статья. Адыгэ Республикэм и Законэу «Урысые Федерацием игражданхэу ренэу Адыгэ Республикэм щыпсэухэу илъэс 14-м кышщегъэжьагъэу илъэс 16-м нэс зыныбжьхэр къэзэрэщэнхэмкIэ шапхъэу щылэхэм яхылагъ» зыфиорэм зэхъоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу 1998-рэ илъэсым шэкIогъум и 30-м аштагъэу N 101-р зытетэу «Урысые Федерацием игражданхэу ренэу Адыгэ Республикэм щыпсэухэу илъэс 14-м кышщегъэжьагъэу илъэс 16-м

нэс зыныбжьхэр къэзэрэщэнхэмкIэ шапхъэу щылэхэм яхылагъ» зыфиорэм (Адыгэ Республикэм изаконодательствэ зэхэугъоягъэхэр, 1998, N 11; 2004, N 3) мыщ фэдэ зэхъоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэу:

1) я 3-рэ статья иа 1-рэ Iахъ хэт гушыIэхэу «Адыгэ Республикэм и Президент» зыфиохэрэр гушыIэхэу «Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэ» зыфиохэрэмкIэ зэблэхъугъэнхэу;

2) я 4-рэ статья хэт гушыIэхэу «Адыгэ Республикэм и Президент» зыфиохэрэр гушыIэхэу «Адыгэ Республикэм

и Лышхъхъэ» зыфиохэрэмкIэ зэблэхъугъэнхэу.

Я 2-рэ статья. Мы Законом кIуачIэ иIэ зыхьурэр

Официальнэу кызыхаутырэ мафэм щегъэжьагъэу мы Законом кIуачIэ иIэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэу ТХЪАКIУЩЫНЭ Аслъан

къ. Мыекъуапэ,
мэлылфэгъум и 2, 2012-рэ илъэс
N 78

Адыгэ Республикэм IофшIэнымр социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ иунашъу

Зыныбжь хэкIотагъэхэмр сэкъатныгъэ зилэхэмр ястационар фэIо-фашIэхэр гъэцэкIэгъэнхэмкIэ Адыгэ Республикэм IофшIэнымр социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ и Административнэ регламент ухэсыгъэным ехылагъ

Федеральнэ законэу N 210-р зытетэу «Къэралыгъо ыкIи муниципальнэ фэIо-фашIэхэр зэрагъэцэкIэщтхэ шыкIэм ехылагъ» зыфиоу 2010-рэ илъэсым бэдзэогъум и 27-м, Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъоу N 138-р зытетэу «Зыныбжь хэкIотагъэхэмр сэкъатныгъэ зилэхэмр ястационар фэIо-фашIэхэр гъэцэкIэгъэнхэмкIэ Адыгэ Республикэм IофшIэнымр социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ къепхыгъэ органхэм япшъэрылгъхэр зэрагъэцэкIэщтхэм ехылагъ» зыфиоу 2011-рэ илъэсым бэдзэогъум и 12-м аштагъэм атегъэпсыхьагъэу **унашъо ешIы:**

1. Зыныбжь хэкIотагъэхэмр сэкъатныгъэ зилэхэмр ястационар фэIо-фашIэхэр гъэцэкIэгъэнхэмкIэ Адыгэ Республикэм IофшIэнымр социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ и Административнэ регламент ухэсыгъэнэу.

2. Министрэм иапэрэ гуадзэ (А. Т. Осмэным) Административнэ регламентым тегъэпсыхьагъэу IофшIэныр зэхэщэгъэным ынаIэ тыригъэтынэу.

3. Къэбар-правовой отделым (О. В. Долголенкэм):
— мы унашъор министерствэм исайт, гъэзетхэу «Советскэ Адыгеимр» «Адыгэ макъэмр», джащ фэдэу мазэм зэ кыдэкIырэ сборникэу «Адыгэ Республикэм

изаконодательствэ зэхэугъоягъэхэр» зыфиорэм къарыгъэхъэгъэным ынаIэ тыригъэтынэу;

— мы унашъор Урысые Федерацием юстициемкIэ и Министерствэ и ГъэIорышIапIэу Адыгэ Республикэм щылэм Iэкигъэхьанэу.

4. Официальнэу кызыхаутырэм ыуж мэфи 10 зытешIэкIэ мы унашъом кIуачIэ иIэ мэхъу.

Министрэу Наталья ШИРОКОВА
къ. Мыекъуапэ,
гъэтхэпэм и 20, 2012-рэ илъэс
N 49

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъу

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунэшъо заулэмэ зэхьоклыныгъэхэр афэшлыгъэнхэм ехьылагъ

Адыгэ Республикэм и Лышхъэ 2011-рэ илээсым шышхъэлум и 15-м ышлыгъэ Указуу N 95-р зытэтэу «Адыгэ Республикэм икьэралыгъо хабзэ игъэцкълэко органхэм ягъэпсыклэ зэхьоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм ехьылагъ» зыфиорэм диштэу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет **унашъо ешлы:**

1. Мыщ фэдэ зэхьоклыныгъэ фэшлыгъэнхэм:
1) Адыгэ Республикэм псэолъэшлынымклэ, транспортнымклэ, унэ-коммунальнэ ыкли гъогу хьызмэтымклэ и Министерствэ ехьыллэгъэ Положениеу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2009-рэ илээсым шышхъэлум и 21-м ышлыгъэ унашъоу N 179-р зытэтэу «Адыгэ Республикэм псэолъэшлынымклэ, транспортнымклэ, унэ-коммунальнэ ыкли гъогу хьызмэтымклэ и Министерствэ илофыгъохэр» зыфиорэмклэ аухэсыгъэм (Адыгэ Республикэм изаконодательствэ зэхуэгъоагъэхэр, 2009, N 8, 12; 2010, N 4, 6, 7, 11; 2011, N 4, 7, 8, 12) ия III-рэ раздел, я 2-рэ

подпунктым иабзацу «в»-р мыщ тетэу кьэтыгъэнхэм:
«в) унэм иинэгъэн ыльэклыштымклэ республикэ шапхъэхэу унапклэм, коммунальнэ фэло-фашлэхэм апэлухъашт субсидиэхэм якьэлъытэнклэ агъэфедэхэрэр, унэ-коммунальнэ фэло-фашлэхэм аясеклэ республикэ шапхъэхэр»;

2) Адыгэ Республикэм кьэралыгъо уасэхэмрэ тарифхэмрэ ягъэнэфэнклэ и Гьэлорышланлэ ехьыллэгъэ Положениеу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2010-рэ илээсым бэдзэогъум и 15-м ышлыгъэ унашъоу N 133-р зытэтэу «Адыгэ Республикэм кьэралыгъо уасэхэмрэ тарифхэмрэ ягъэнэфэнклэ и Гьэлорышланлэ илофыгъо заулэмэ яхьылагъ» зыфиорэмклэ аухэсыгъэм (Адыгэ Республикэм изаконодательствэ зэхуэгъоагъэхэр 2010, N 7, 11, 12; 2011, N 4, 12; 2012, N 1) ия III-рэ раздел мыщ фэдэ зэхьоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм:

а) а 1-рэ подпунктым иабзацу «а»-м ыуж абзацы-

клэ хэгъэхьогъэнхэм ыкли ар мыщ тетэу кьэтыгъэнхэм:
«— цыфхэм газэу, псы чьылэу, псы фабэу кьызы-фагъэфедэн алъэклыштымклэ, счетчикхэр зэрымьт унэхэр агъэфедэнхэмклэ, хьакуклэ агъэплъырэ унэхэм апае гъэстыныпхъэ пытэу ящыклэгъэшттымклэ шапхъэхэр»;

б) я 21-рэ подпунктыр хэгъэхьогъэнхэм ыкли ар мыщ тетэу кьэтыгъэнхэм:
«21) инфляциемклэ, индекс-дефляторхэмклэ ыкли отраслэхэмклэ (экономикэ иофшлэн лъэпкьхэмклэ) уасэхэм афэгъэхьыгъэ политикэу зэрахъаштымклэ прогнозхэр ешлых».

2. Заштэрэ мафэм щегъэжъагъэу мы унашъом кьуачлэ илэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Премьер-министрзу
КЪУМШЫЛ Мурат

кь. Мыекъуапэ,
гъэтхапэм и 20, 2012-рэ илээс
N 64

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъу

Адыгэ Республикэм иагропромышленнэ комплекс кьэралыгъо лэпылэгъу егъэгъотыгъэным пae
Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет кьыхагъэклырэ мылькур 2009 — 2012-рэ илээсхэм зэралэклагъэхъаштхэ Шыклэм
зэхьоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм ехьылагъ

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет **унашъо ешлы:**

1. Адыгэ Республикэм иагропромышленнэ комплекс кьэралыгъо лэпылэгъу егъэгъотыгъэным пae Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет кьыхагъэклырэ мылькур 2009 — 2012-рэ илээсхэм зэралэклагъэхъаштхэ Шыклэу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2009-рэ илээсым гъэтхапэм и 24-м ышлыгъэ унашъоу N 52-р зытэтэу «Адыгэ Республикэм иагропромышленнэ комплекс кьэралыгъо лэпылэгъу егъэгъотыгъэным пae Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет кьыхагъэклырэ мылькур 2009 — 2012-рэ илээсхэм зэралэклагъэхъаштхэ Шыклэм ехьылагъ» зыфиорэмклэ аухэсыгъэм (Адыгэ Республикэм изаконодательствэ зэхуэгъоагъэхэр, 2009, N 3, 5, 7, 10, 11; 2010, N 2, 8, 11; 2011, N 1, 6, 7) ия 4-рэ пункт мыщ фэдэ зэхьоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм:

1) я 11-рэ подпунктыр мыщ тетэу кьэтыгъэнхэм:
«11) мэкъу-мэщым гъомылапхъэхэр кьышызы-хьыжхэрэм мэкъумэщ лэжыгъэхэр, илээсыбэрэ кьэклыхэрэр ыкли ахэм кьапыклэхэрэр страховать ашлыхэ зэхъум мылькоу агъэклодыгъэм изылахъ кьафягъэгъэзжыгъэныр.»;

2) я 16-рэ подпунктым иабзацу «а»-м хэт гушылэхэу «2011-рэ илээсым» зыфиохэрэр гушылэхэу «2011 — 2012-рэ илээсхэм» зыфиохэрэмклэ зэблэхьугъэнхэм;

3) я 17-рэ подпунктым:
а) хэт гушылэхэу «2010 — 2011-рэ илээсхэм» зыфиохэрэр гушылэхэу «2010 — 2012-рэ илээсхэм» зыфиохэрэмклэ зэблэхьугъэнхэм;

б) гушылэхэу «былымылыр зышайгырэр гъу-чъыпалэхэр» зыфиохэрэм ауж гушылэхэу «техно-

логическэ оборудованиеу, гъуучыпалэхэу» зыфиохэрэр хэгъэхьожьыгъэнхэм;

4) я 23-рэ подпунктым яцэнэрэ гушылэхыгъэр хэгъэклыжыгъэнхэм;

5) я 24 — 27-рэ подпунктыр хэгъэхьогъэнхэм ыкли ахэр мыщ тетэу кьэтыгъэнхэм:

«24) консультации лэпылэгъоу арагъэгъотырэм нахъ зыкьегъэлэтыгъэным тегъэпсыхъагъэу мэкъумэщым гъомылапхъэхэр кьышызыхьыжхэрэм субсидиэхэр афатлупшы. Адыгэ Республикэм мэкъу-мэщымклэ и Министерствэ ыгъэнэфэгъэ ставкэхэмклэ субсидиэхэр зыфэдиштытхэр кьалыгътхэ;

25) мэкъумэщышлэ (фермер) хьызмэтшланлэхэм, унэе предпринимательхэм субсидиэхэр аратых мэкъумэщ мэхъанэ зилэ чыгу лахъхэу ахэм агъэфедэхэрэр яунэе мылькоу зэрэщытыр кьэзыушыхъатыр документхэм ягъэхъазырын ахэм мылькоу пэуагъэхъагъэм щыц кьафигъэкьужьыгъэным телъытагъэу. Адыгэ Республикэм мэкъу-мэщымклэ и Министерствэ ыгъэнэфэгъэ ставкэхэмклэ субсидиэхэр зыфэдиштытхэр кьалыгътхэ;

26) осетрэ пцэжыые лъэпкьхэм ыкли нэмыкл пцэжыые лъэпкьхэу кьэклыхэрэр зилухсхэм ящырхэу пцэжыые лъэпкьхэу, псыуцуплэхэм, псылыгыплэхэм (Краснодар псылыгыплэр мыхэм кьахиубыгъэрэп) ыкли псыутлэхэм ахатлупшыхъаштхэр кьызэрашфышт субсидиэхэр мэкъу-мэщым гъомылапхъэхэр кьышызыхьыжхэрэм, мэкъумэщышлэ (фермер) хьызмэтшланлэхэм, унэе лэпылэгъу хьызмэт зилэхэм аратых. Адыгэ Республикэм мэкъу-мэщымклэ и Министерствэ ыгъэнэфэгъэ ставкэхэмклэ субсидиэхэр зыфэдиштытхэр кьалыгътхэ;

27) гухэлъ гъэнэфэгъэ зилэ ведомствэ программэу «Мэкъумэщ лэжыгъэхэм лъэшэу зэрар языхырэ

хъацлэ-плагъэхэр 2011 — 2013-рэ илээсхэм Адыгэ Республикэм щымыгъэбэгъогъэнхэр ыкли ахэр щыгъэклодыгъэнхэр» зыфиоу Адыгэ Республикэм мэкъу-мэщымклэ и Министерствэ 2011-рэ илээсым жьоныгъуаклэм и 23-м ышлыгъэ унашъоу N 73-р зытэтэу «Мэкъумэщ лэжыгъэхэм лъэшэу зэрар языхырэ хъацлэ-плагъэхэр 2011 — 2013-рэ илээсхэм Адыгэ Республикэм щымыгъэбэгъогъэнхэр ыкли ахэр щыгъэклодыгъэнхэр» зыфиорэр штэгъэным ехьылагъ» зыфиорэмклэ аухэсыгъэм (ыужклэ ведомствэ программэр тлозэ дгъэклошт) игъэцкълэн пэлухъашт мылькур мэкъу-мэщым гъомылапхъэхэр кьышызы-хьыжхэрэм (унэе лэпылэгъу хьызмэт зилэхэр мыхэм кьахиубыгъэхэрэп), мыльку лъэпкьэу кьызфагъэфедэрэм емьлытыгъэу Адыгэ Республикэм иагропромышленнэ комплекс иорганizationsхэм афэтлупшыгъэныр. Ведомствэ программэм щыгъэнэфэгъэ пчъагъэхэм адиштэу ахэм мылькур афатлупшы.».

2. Адыгэ Республикэм финансхэмклэ и Министерствэрэ Адыгэ Республикэм мэкъу-мэщымклэ и Министерствэрэ Адыгэ Республикэм изаконэу «Адыгэ Республикэм и Законэу «2012-рэ илээсымклэ ыкли 2013-рэ, 2014-рэ илээсхэм ячэзыу палъэклэ Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет ехьылагъ» зыфиорэм зэхьоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм фэгъэхьыгъэм» ипроект кьагъэхъазырынэу.

3. Официальнэу кьызыхаутырэ мафэм щегъэжъагъэу мы унашъом кьуачлэ илэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Премьер-министрзу
КЪУМШЫЛ Мурат

кь. Мыекъуапэ,
гъэтхапэм и 21-рэ, 2012-рэ илээс
N 66

Адыгэ Республикэм Иофшлэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэклэ и Министерствэ иунашъу

Адыгэ Республикэм икьэралыгъо бюджет стационар учреждениехэу социальнэ фэло-фашлэхэр зыгъэцаклэхэрэм ашайыгъхэу
юридическэ нэшанэ зилэ иофтхъабзэхэр зезыхъан зымыльэклыхэрэм ыкли зизеклуаклэклэ пшъэдэклыжъ зыхьын
амал зимылэхэм пенсиехэр, социальнэ ахъцэ лэпылэгъухэр ыкли нэмыкл тынхэр кьазэрафатлупшырэ
ыкли ахэр зэрагъэфедэрэ шыклэм ехьылагъ

1995-рэ илээсым тыгъэгъазэм и 10-м аштэгъэ Федеральнэ законэу N 195-р зытэтэу «Урысые Федерацием щыпсэухэрэм ясоциальнэ фэло-фашлэхэр зэрагъэцаклэхэрэм ехьылагъ» зыфиорэм, 1995-рэ илээсым шышхъэлум и 2-м аштэгъэ Федеральнэ законэу N 122-р зытэтэу «Зыныбж хэклотагъэхэмрэ сэкъатныгъэ зилэхэмрэ ясоциальнэ фэло-фашлэхэр гъэцкълэгъэнхэм ехьылагъ» зыфиорэм, Урысые Федерацием и Граждан кодекс ия 35-рэ статья адиштэу, Адыгэ Республикэм икьэралыгъо бюджет стационар учреждениехэу социальнэ фэло-фашлэхэр зыгъэцаклэхэрэм ашайыгъхэу юридическэ нэшанэ зилэ иофтхъабзэхэр зезыхъан зымыльэклыхэрэм ыкли зизеклуаклэклэ пшъэдэклыжъ зыхьын амал зимылэхэм яахъцэ зэрагъэфедэрэм хэбзэ икьу хэлъхъэгъэным тегъэпсыхъагъэу **унашъо ешлы:**

1. Адыгэ Республикэм икьэралыгъо бюджет стационар учреждениехэу социальнэ фэло-фашлэхэр

зыгъэцаклэхэрэм ашайыгъхэу юридическэ нэшанэ зилэ иофтхъабзэхэр зезыхъан зымыльэклыхэрэм ыкли зизеклуаклэклэ пшъэдэклыжъ зыхьын амал зимылэхэм пенсиехэр, социальнэ ахъцэ лэпылэгъухэр ыкли нэмыкл тынхэр кьазэрафатлупшырэ ыкли ахэр зэрагъэфедэрэ Шыклэр гуадзэм диштэу ухэсыгъэнхэм.

2. Социальнэ фэло-фашлэхэмклэ Адыгэ Республикэм икьэралыгъо бюджет стационар учреждениехэу Адыгэ Республикэм Иофшлэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэклэ и Министерствэ кьыфэлорышлэхэрэм ядиректорхэм мы унашъор гъэцкълэгъэным аналэ тырагъэтынэу.

3. Кьэбар-правовой отделым ипашэу О.В. Долголенком:

— мы унашъор Адыгэ Республикэм Иофшлэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэклэ и Министерствэ исайт игъэхъэгъэным ыкли гъэзетхэу «Советскэ Адыгейм», «Адыгэ макъэм», мазэ кьэс кьыдэклырэ сборникэу

«Адыгэ Республикэм изаконодательствэ зэхуэгъо-ягъэхэм» кьащыхъаутыгъэным атегъэпсыхъэгъэ амалхэр зэрихъанхэу;

— Урысые Федерацием и субъектхэм яшэпхъэ правовой актхэм яфедеральнэ регистрэ хагъэхъаным пae мы унашъор Урысые Федерацием юстициемклэ и Министерствэ Адыгэ Республикэмклэ и Гьэлорышланлэ лэклигъэхъанэу.

4. Мы унашъор зэрагъэцаклэрэм сшъхъэклэ гъунэ лъысфынэу зыфэсэгъазэ.

5. Официальнэу кьызыхаутырэ нэуж мэфишлэ зытешлэклэ мы унашъом кьуачлэ илэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм Иофшлэнымрэ
социальнэ хэхьоныгъэмрэклэ иминистрзу
Наталья ШИРОКОВА

кь. Мыекъуапэ,
гъэтхапэм и 23-рэ, 2012-рэ илээс
N 50

Адыгэ музыкэр зэхэтхымэ...

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо филармоние исимфоническэ оркестрэ иконцертэу Мыекъуапэ щыкыуагъэм тилъэпкъ искусствэ хэхъоныгъэу ышырэр къыщылъэгъуагъ. Адыгэ музыкэр зэрэщылъэгъэм тызэригъэгупшысагъэр маклэп.

Дунэе зэнэкъокъуэм ялауреатэу Лыхъурэе Заринэ Адыгэ-къалэ шапугъ, искусствэхэмкIэ клэлэцIыкIу еджапIэу къалэм дэтымрэ республикэ колледжымрэ къыухыгъэх. Ростов къэралыгъо консерваторием ишIэ-ныгъэ щыхигъэхъуагъ. ФортепианэмкIэ къыригъэлорэ музыкэр классикэм хэхъэгъэ композиторхэм аусыгъэх.

Филармонием исимфоническэ оркестрэ игъусэу Лыхъурэе Заринэ концертным хэлэжъагъ. А.И. Хачатурян исимфоническэ сюитэу «Спартак» зыфилорэ балетым къыхихыгъэхэр фортепианэмкIэ ыгъэжынчыгъэх. Пчыхъэзэхъагъэр зезыщэгъэ музыковедэу Ирина Шилько къызэрэхигъэщыгъэу, Лыхъурэе Заринэ сэнаушыгъэу хэлъым узыфещэ. Артистым инэшэнэшлэхэр дэгъоу егъэфедэх.

— СикIэлэгъэджагъэхэр, музыкэр зикIасэхэр, искусствэм нэлуасэ къыщысфэхъугъэхэр концертным зэрэчIэсыгъэхэр сигуапэ, — къеуагэ Лыхъурэе Заринэ. — Филармонием идиректор шъхьалэу Хъот Заур, симфони-

ческэ оркестрэм ихудожественнэ пашэу Петр Шаховым, дирижерэу Григорий Михайловым, музыкантхэм «тхъашъуегъэпсэу» гъэзетымкIэ яслôжы сIоигъу.

Хъот Заур тызэрэщигъэгъо-загъэу, З. Лыхъураер Ростов-на-Дону шэлажъэми, Адыгеим зэпхыныгъэу дырилэр нахъ пытэ мэхъу. Типчыхъэзэхъагъэхэм нахъыбэрэ ахагъэлэжъэщт.

— Адыгеим икомпози-торхэм аусыгъэхэр сипрограммэ хэтхэу концерт Мыекъуапэ къыщысты сIоигъу, — еIо Лыхъурэе Заринэ. — Тиком-позиторхэм яIофшIагъэ урыгушхонэу щыт.

Симфоническэ концер-тым иятIонэрэ клэлэ-ныкIо Урысыем икомпо-зитормэ я Союз хэтэу Гъот Аслъан зэригъэф-гъэ музыкальнэ произве-дениехэм афэгъэхъы-гъагъ. Оркестрэр игъу-сэу фортепианэм пае ыусыгъэр, «Симфоничес-кэ сюитэр» пчыхъэзэх-

хэм щызэхэтхыгъэх. Ижырэ адыгэ орэдышъохэу Гъот Аслъан симфоническэ оркестрэм пае зэригъэфагъэхэр концертным еп-лыгъэхэм лъэшэу агу рихыгъэх, оркестрэм бэрэ Iэгу фытеуагъэх.

Дирижерэу, Адыгеим изаслу-женнэ артистэу Григорий Михай-ловыр программэр гъэшIэгъонэу гъэпсыгъэным дэгъоу дэлэжъагъ, нахъыбэрэ ащ фэдэ музыкэм тыригъэдэлунэу тыфэлъаIо.

Сурэтхэм арытхэр: **Лыхъурэе Зарин; симфоническэ оркестрэм хэтхэр.**

ДУНЭЕ ЗЭНЭКЪОКЪОУ «ГРАН-ПРИ АДЫГЕЯ»

Мыекъуапэ щызэлукIэщтых

Дунэе зэнэкъокъоу «Гран-при Адыгея» зыфилорэр тыгъуасэ Мыекъуапэ районым щаублагъ. ПсэупIэу Каменноостокскэм къыщаубли, кушъхъэфачэхэмкIэ километри 10,5-рэ хъурэ гъогур къакигъу.

Зэнэкъокъум идиректорэу Анатолий Лелюк къызэрэтилуагъэу, спортсмени 146-рэ ащ хэлэжъагъ. IэкIыб хэгъэгумэ къарыкIыгъэхэр, Москва, Самарэ, Пензэ, Адыгеим ялIыкIохэр апэрэ чIыпIэхэм афэбанэх.

ТекIоныгъэр апэрэ зэнэкъокъум къыщы-

дзыыхыгъэр Сергей Фирсанов, Москва хэку.

«Гран-при Адыгеим» хэлажъэхэрэп негэ Мыекъуапэ щызэлукIэщтых. Лениным ыцIэ зыхырэ пчэгум концертэу щызэхашъщтым Адыгеим иартист анахъ дэгъухэр хэлэжъэщтых, нэужым спортсменхэр зэнэкъокъуштых.

АТЛЕТИКЭ ОНТЭГЪУР

Илъэс къэс зэхашъ

Атлетикэ онтэгъумкIэ СССР-м спортымкIэ имастер апэу адыгэхэмкIэ хъугъэ Дзэгъэщтэ Хъаджэбый фэгъэхыгъэ шIэжъ зэнэкъокъу Кошхъаблэ щыкыуагъ. Адыгэ Республикэм ибатырхэу зэлукIэгъумэ ахэлэжъагъэмэ ухъазырыныгъэ дэгъу къагъэлъэгъуагъ.

Зэнэкъокъур рагъэжъэным ыпэкIэ зэхэхэм къыщыгушылагъэх Кошхъаблэ районым иадминистрацияе ипашэ игуадзэу Джарымэ Энвербек, РСФСР-м изаслу-женнэ тренерэу, Дзэгъэщтэ Хъаджэбый дэгъоу зышIэщтыгъэ Хъуажэ Мэдждэ, Кошхъаблэ къоджэ псэупIэм ипашэу Борсэ Хъазрэт. Атлетикэ онтэгъум ныбжыкIэхэр пыщэгъэнхэм, къоджэ спортым зыкъегъэлэтыгъэным иIахышIу хэзышIыхъэгъэ Дзэгъэщтэ Хъаджэбый гушыIэ фабэхэр къыфалуагъэх, ишIушIагъэ зэрэмыкIодырэр хагъэунэфыкIыгъ.

Яонтэгъугъэхэм ялытыгъэу апэрэ чIыпIэхэр къыдзыыхыгъэхэм шъуащытэгъэгъуазэ. Беданэкъо Тимур, кг 42-рэ, Уелыкъо СултIан, кг 62-рэ, Къумыкъу Аслъан, кг 77-рэ, зэкIэри Джамбэчые щыщых. Выкэ Рэмэзан, кг 46-рэ, Кошхъабл, Цыщэ Мурат, кг 50, Куржэ СултIан, кг 69-рэ, тIури Улапэ щыщых, ХъапэкIэ Хъалим, кг 56-рэ, Хъатыгъужыкъуай, Николай Ермиловыр, кг 85-рэ, Игорь Ермиловыр, кг 94-рэ, Игорь Вороновыр, кг 105-рэ, Андрей Куликовыр, кг 105-м къехъу, Мыекъуапэ щыщых.

ХагъэунэфыкIырэ чIыпIэхэр къыдзыыхыгъэмэ шIухъафтынхэр афашIыгъэх.

БАСКЕТБОЛ. АПШЪЭРЭ КУПЫР

Хэта финалым хэфэщтыр?

Урысыем баскетболымкIэ изэнэкъокъу хэлэжъэрэ командэхэу финальным хэфэгъэхэр Мыекъуапэ щызэдешIэх. Тыгъуасэ зэлукIэгъу гъэшIэгъонхэм тяпIыгъ.

Мафэм зэдешIагъэхэм къахэдгъэщырэр Мыекъуапэрэ Воронежрэ якомандэхэм язэ-лукIэгъу ары. ЕшIэгъур пчыхъэр хэклотагъэу аухыгъ, пчъагъэр къыкIэлъыкIорэ номерым къыщыгIошт.

«Старый Соболев» Нижний Тагил —

«Динамо-Политех» Курск — 100:77.

НЕПЭ ЗЭЛУКIЭЩТХЭР

«Согдиана-СКИФ» — «Динамо-Политех»
«Планета-Университет» — «Старый Соболев»

«Родники» — «Динамо-МГТУ»

Зэнэкъокъур негэ аухышт.

НэкIубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТIЫЛЪ Нурбий.

Зэхэзышагъэхэр:
Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэр, иминистрэхэм я Кабинет

КъыдзыгъэкIырэр:
Адыгэ Республикэм лъэпкъ IофхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэп-къэгъухэм адырIа зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жъу-гъэм иамалхэмкIэ и Комитет
Адресыр: ур.Кре-стьянскэр, 236

Редактор шъхьалэр

ДЭРБЭ ТИМУР

Редакциер зылъэщылэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шъхьалэм иапэрэ гуадзэр:
52-49-44,
редактор гуадзэр-пшъэдэкIыжъ зы-хырэ секретарыр:
52-16-77.

E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхъаты-гъэр:

Урысые Федерацием хэутын IофхэмкIэ, телерадиокъэтын-хэмкIэ ыкIи зэлы-IэсыкIэ амалхэмкIэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чIыпIэ гъэлоры-шIанI, зэраушыхъа-тыгъэ номерыр **ПИ №10-3892**

Гъэзетым къыхиу-тыхэрэм мышъып-къагъэу къахафэ-хэрэмкIэ къэзыт-хыгъэхэм пшъэдэ-кIыжъ ахы. Къа-тхэхэрэмрэ гъэзе-тым щылажъэхэ-рэмрэ яеплIыкIэ зэтемыфэн ылъэ-кIышт. Гъээтэ-еджэхэм къыт-фагъэхъырэ тхы-гъэхэр зэхэтфы-хэрэп ыкIи къэ-зытхыгъэхэм алэкIэдгъэхъа-жыыхэрэп.

Зыщыхаутырэр

ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Пчъагъэр

3508

Индексхэр

52161

52162

Зак. 960

Хэутыным узщыкIэтхэнэу щыт уахътэр
Сыхъатыр 18.00
ЗыщыкIэтхэгъэхэ уахътэр
Сыхъатыр 18.00